

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopenjske petite vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národná Tiskarna“ telefon št. 85.

Zaradi jutrišnjega praznika izide prihodnji list v petek, dne 25. maja 1900.

Škofova zavarovalnica ali nova banka „Slovenija“.

III.

Smoter vsega našega gospodarskega delovanja leži jasno pred nami. Delovati nam je na to, da se povzdigne ljudsko blagostanje in da se osvobodimo gospodarske odvisnosti od drugih narodov, v kolikor je to v današnjih časih in pri današnjih razmerah sploh mogoče.

Zavarovanje spada med tiste stroke, glede katerih ne stojimo na svojih nogah. Poskusili smo se sicer emancipirati od odvisnosti od tujih zavodov ter pod klerikalnim vodstvom ustanovili „banko Slovenijo“, ali ta poskus se je klavarno izjalovil. „Banka Slovenija“ je propadla, deloma ker ni imela sama v sebi pogojev obstanka, deloma radi slabega, skrajno lahkomisljega gospodarstva klerikalnih njenih voditeljev.

Danes so razmere take, da je silno dvomljivo, če je sploh še mogoče osvobodjenje od drugih zavarovalnih zavodov, če je sploh še mogoče, pri naših razmerah in z našimi finančnimi sredstvi ustanoviti svojo zavarovalnico, kakaj pri takem zavodu se najprej vpraša, če je osnovan na solidni podlagi in če daje jamstev, da bo njegovo delovanje rečno in ravno tako dobro, kakor pri drugih zavodih, potem šele, če je zavod v slovenskih rokah ali ne. Konkuranca na gospodarskem polju mora biti zasnovana na podlagi gospodarskih načel. Kdor pri gospodarskih podjetjih računa na patrijotična in na druga čutila, tisti pije na medvedovo kožo in se navadno hudo vreže. Le take slovenske naprave, ki so v vsakem oziru ravno tako dobre in zdrave kakor nemške ali laške, smejo upati, da prestanejo konkurenčni boj srečno.

Zavarovalstvo se je v zadnjih desetletjih v naši državi mogočno razvilo, tako,

da za novo zavarovalnico, če nima velikanskih sredstev na razpolaganje, ni več prostora. Taka zavarovalnica, kakor jo snujejo klerikalci, bi se bila — ustanovljena pred 30 leti — pač lahko udomačila in si nabrala velik rezervni fond, ali danes mora vsled konkurence drugih zavodov in vseh splošnih razmer v dveh ali v treh letih propasti.

Danes deluje v Avstro-Ogrski osem delniških zavarovalnic in pet vzajemnih, poleg katerih sta še dve inozemski. Vseh skupaj je torej 15 zavodov, ki se pečajo z zavarovanjem proti požaru. Domače zavarovalnice so imele v l. 1897. skupaj zavarovano vrednost 16.000.000.000 gl. in so za ta zavarovanja prejele skupno gl. 54.572.053. Iz teh števil je razvideti, da je zavarovanje v naši državi storilo velikanski napredek in da je že tako razširjeno, da poleg teh zavarovalnic nikakor ni prostora za novo, s kapitalom slabo podprto zavarovalnico, zlasti še ko njeni snovateli ne živijo tistega zaupanja, ki je pri takih napravah neizogibno potrebno.

Nova zavarovalnica pa sme toliko manj upati na srečno delovanje, ker se še starim, uglednim, denarno dobro podprtim zavodom ne godi dobro. Gospodarsko gibanje v naši državi je vsled slabih letin, vsled stagnacije v industriji in v trgovini, vsled pomanjkanja denarja, ki je posledica teh slabih letin in te stagnacije, kakor tudi vsled nezdravih političnih razmer, so se v zadnjih letih močno trpelo. To je tudi vplivalo na zavarovanje, a ta neugodni vpliv so povečale še velike škode, in pa to, da so morale zavarovalnice v gmotnem oziru jako mnogo žrtvovati, da so pri vladajočem, včasih naravnost brezvestnem konkurenčnem boju ohranile svoja zavarovanja. Ta boj je ustanovitev novih zavarovalnic še poostрила, ker so te zavarovalnice v naprej špekulirale na to, da s skrajno, nesolidno, večkrat tudi nepošteno konkurenco pridobijo zavarovancev.

Posledica vsega tega je, da večina avstrijskih zavarovalnic

svojim delničarjem ali zavarovancem ni izplačala nobene dividende, in da so svoje bilance za leto 1898. zaključile z izkazom izgube. Le malo zavarovalnic je plačalo dividende, a še te niso plačale dividende iz dobička pri zavarovanju v dotičnem letu, ker dobička sploh ni bilo, nego iz svojih rezervnih zakladov. Sploh je pa statistično dokazano, da je v celi naši monarhiji znašal čisti dobiček delniških zavarovalnih družb v dobi od l. 1891 do l. 1897 samo 442%, čiste zavarovalnine in to je, kakor mora vsakdo priznati, z ozirom na velikost zavarovalnine jako malo.

Iz teh podatkov je razvidno, da imajo zavarovalnice danes jako težko stališče, in ako zamorejo vstrajati v hudem konkurenčnem boju ter zmagovati od leta do leta množče se škode, pripisovati je to le varčnosti in previdnemu gospodarjenju zavarovalnic, zlasti pa okolnosti, da so si v prejšnjih, boljših letih prihranile lepe rezerve.

Veliko hujše, kakor starim, dobro vpeljanim in dobro podprtim zavarovalnicam, se godi mlajšim zavodom. Pred seboj imamo bilanco za leti 1895 in 1896 znane zavarovalnice „Unio Catholica“, tiste duhovniške zavarovalnice, za katero je tudi vsa slovenska duhovščina šla v ogenj. Iz poročila te zavarovalnice je razvidno, da je bilo leta 1895 pri društvu 32.398 članov. Že l. 1896 se je to število skrčilo na 31.474. V enem samem letu je torej vzlic vsi silovit duhovniški agitaciji odpadlo 924 zavarovancev. „Unio Catholica“ je v oddelku za zavarovanje proti požaru leta 1895 prejela zavarovalnine 114.033 gl. 85 kr., že leta 1896 pa samo še 104.168 gl. 41 kr., a v bilanci izkazuje ta zavarovalnica v l. 1895. in l. 1896 izgube 94.833 gl. 24 kr.

Te številke govore jasno, da mladi zavodi nikakor ne morejo konkurirati s starimi, s kapitalom podprtimi zavodi, in

da ima snovanje novih zavarovalnic samo ta uspeh, da nastanejo na polju narodnega gospodarstva nezdrave razmere, ki so na občno škodo.

Pri takih splošnih razmerah je naravnost brezvestno, da poskuša škof s svojim Vencajzom ustanoviti za celo monarhijo novo zavarovalnico s sedežem v Ljubljani. Kako naj prosperira strankarska zavarovalnica, ki jo podpira tako neznamenit mož, kakor je ljubljanski škof, v tem ko ne more uspevati niti „Unio Catholica“, za katero so se ogrevali vsi škofje v Avstriji. „Unio Catholica“ je zabredla tako daleč, da je morala zvišati zavarovalnino za celih 15%, vsled česar je, kakor smo že povedali, v enem samem letu odpadlo 924 zavarovancev.

Ne! „Vzajemna zavarovalnica“, ki jo snujeta ljubljanski škof in njegov Vencajz že vsled splošnih razmer, ki vladajo na polju zavarovanja, nima nikakega upanja, da bi mogla uspevati. Splošne razmere so take, da za to društvo v naši državi ni prostora, in da ga bodo, če se ustanovi, druge zavarovalnice s svojim velikim kapitalom kar zadavile. Škodo bo seveda imel naš narod!

Učite se ruščine.

(Dopis.)

Povsodi med avstrijskimi Slovani se je začelo v najnovejšem času porajati živahno stremljenje, da se vpelje ruščina kot učni predmet v srednje šole.

Vsak zavedni rodoljub in vlada sama bi morala z veseljem pozdraviti to gibanje, a zgodilo se je ravno nasprotno.

Z besnim kričanjem so pozdravile nemške stranke to iskreno željo vseh zavednih Slovanov in ji odločno ugovarjale, češ, ta ideja je le izrodek „Panslavizma“, ki tira državo v pogubo. Odločilni vladni organi so temu počenjanju sicer molče, a z vidnim veseljem pritrjevali. Tega gotovo niso storili iz nevednosti, gnalo jih je k temu nasprotstvo do vsega, kar je slovanskega.

LISTEK.

„Liter-radi“.

Gospod urednik!

Kurat Koblar je zašel med dekadente. Čudež, kaj ne? Zadnjega njegovega podlistka, katerega je skrpal v svojem, še vedno po starih škatljah, prašnih šatulah in ogoljenih platnicah razkopanem deželnem arhivu, ne razume živ krst. Baj je niti vrli muzejski hišnik ne, ki prostovoljno opravlja Koblarjevo službo ter se izpozna v raznih zmešanih in stokrat pretaknjenih fasciklih tudi stokrat boljše kakor gospod arhivar in šubfirar. Koblar, nekdanji liberal, nekdanji čisti klerikalec in sedanjí krščanski socialist, je postal prvi katoliški dekadent, in, ako pojde stvar tako dalje, mu bo pomagati — da govorim z intendantom Milčinskim — samo še „v znaku Dobreleto ali Studenca ali vsaj rešilnega voza“. Končno mene ta napredek med katoliškimi poštenimi literati le veseli, kajti doslej sem med njimi nabajal zgolj „pristno narodno“ talente brez „tujih vplivov“, brez „tujih čustev, mislij in oblik“. Vpliv dekadence je zašel torej že tudi na katoličane, dasi so obdani z najvišjimi kitajskimi zi-

dovi. Bojim se le, da se je pojavil moderni dekadentizem pri Koblarju le trenutno, brez „notranjega impulza“, nego le s pomočjo kakega litrčka črnine, kakoršno si je privoščil v gostilnici pri „fajmoštru“ po protekcijskih porcijah naše gospodinjske šole, kjer ima baje nekdanja Koblarjeva kuharica prvo — kuhalnico... Potemtakem bi bil tudi Koblar „liter-rad“, kakoršnih med katoliškimi peresarji itak ni pre malo. Da, liter radstvo katoličansko je celo jako mnogobrojno, in liberalci smo v tem oziru daleč za klerikalci. Če hoče Koblar, se bavim prilično kaj obširnejše s tem vprašanjem. Vsekakor pa je bil Koblar takrat, ko je skrpupal tisti abstruznokonzfuzni listek za „Slovensko Smetišnico“, v jako abnormnem, pijanozmešanem duševnem razpoloženju, — v takem nekako, v kakršnem je pesmaril prvi dekadent, tisti francoski „liter-rad“ ki je pel, uši bil in pil. Vse ob enem.

Prav včeraj pa so mi prišle v roke pesni Matije Valjavca. Z velikim zanimanjem sem jih pričel čitati, in dognal sem, da so živeli brezverski „liter-radi“ tudi pred sedanjo moderno, čisto nič narodno „liter-radno“ strujo. Da, da, tudi častiti pesniški oče Valjavec — kakor prvaka Vodnik in Prešeren — je bil pesmar jako... liberalnih nazorov!

Kar pa me je najbolj dirnilo pri prelistavanju njegovih poezij je, da taji temeljne resnice krščansko-katoliške vere in to samo zato, ker se mu je ljubica izneverila. Čujmo!

„V pekel verjel sem in nebó,
podrla ti si vse mi to.“

„O ni pekla in ni nebá,
podrla si mi ti obá.“

To je vendar izraženo tako jasno in določno, da ne moremo niti za trenutek dvomiti o pesnikovi „izgubljeni veri“.

Tudi v jedino živega Boga ne veruje, ampak časti — groza in strah! — malike. Najbrže jih časti več, toda izdal nam je samo jednega, ko je zapel:

„Zaprem Preširna, svojega malika.“
Torej malikovelec!

Kdor je izgubil vero v Boga, se norčuje tudi iz prave ljubezni. Poslovivši se od doma, pustil je doma lepo, zvesto ljubico. Komaj pa pride na Dunaj,

„zagleda brhko dunajsko mladenko,
srce mu vname, prejšnjo mu spodrine.“

in govori lepi Dunajčanki:

„Ti nisi prva, vendar, zdaj si sama.“

Sicer pa že od nekdaj ni imel stalnosti v ljubezni, kajti

„dokler je študiral,
ljubice je zbiral.“

Seve je tako živel na skrivnem, očitno se je pa kazal takega, da je svet mislil, da postane kdaj duhovnik, toda:

„vsi so se motili,
da bom jaz gospod.“

Kaj ne, koliko licemerstvo! Kdor je izgubil vero v Boga in ljubezen do svojega bližnjika ali bližnjice, obupa sam nad seboj in postane pijanec in ponočnjak.

Tako tudi Valjavec!

Po prežiti noči se napoti domu, češ:

„Da pridem še domov pred dnem
in da doma ne izvedó,
da v postelji ni spal nikdó.“

Prej pa je s fanti na vasi vasoval in budil z njimi od težkega dela vtrujena dekleta iz spanja. In vsega tega sam niti ne taji, ampak očitno priznava svojo krivdo, ko pravi:

„Zavriskamo takó na glas,
da se zbudi zaspava vas.“

In v svojem obupu preganja „z vinom si skrbí oblake“, saj poje:

„Trta vesela je,
toge podivka.“

Z vinom preganjajo
slednje skrbí se.“

Toda z vsemi temi pregrehami ni bila še napolnena mera njegovih hudobij. Pokazati se je hotel v vsi svoji nagoti in naši nepokvarjeni mladini oskrbel prevod „Ifigenije v Tavridi“, katero je spisal veliki nemški frامason in panteist Göthe. Taki-le so ti stari in mladi liter-radi, med katere se je vstulil sedaj še — Koblar.

Zbadan.

Zastopnikom različnih avstrijskih Slovanov, predbaciva vlada, da ravnajo krivo, ker jim je več za koristi svojega naroda, ko za prospeh celokupne države. In vendar so zastopniki v državnem zboru v prvi vrsti dolžni braniti pravice svojega naroda, potezati se za njegov blagor. Saj jih ni volila država, ampak narod.

Koliko strožje je torej obsojati postopanje vladnih organov! Njih dolžnost je, delovati nepristransko za procvit celokupne države. In ti možje škodujejo državi s tem, da iz samega nasprotstva do vsega, kar je slovanskega, branijo na vse pretege učenje ruščine, ne da bi s tem komurkoli kaj koristili. Zares vzgledni krmarji države! Znanje ruskega jezika je odločilne važnosti ne samo za Slovane, ampak za vsacega Avstrijca sploh.

Rusija je naša najmočnejša sosedica, ki si je pridobila v zadnjih desetletjih mej evropskimi velevladstvi odločilen vpliv. To prizna celo mogočna naša zaveznica Nemčija. Iz vojnih ozirav zahteva nemška vlada, da se višji častniki in uradniki pri vojni upravi dobro nauče ruskega jezika. Nemčija zna pač dobro, kolike vrednosti je praktično znanje sovražnikovega jezika v vojni. Da ni znal leta 1870 v zadnji francosko-nemški vojni velik del nemške armade dobro francoski, bi si združeni Nemci bržčas dosti težje pridobili slavno zmago. To je zanje dobra izkušnja...

Pa tudi veliko nemško časopisje, zlasti trgovsko, se vztrajno poteza za vpeljavo ruskega jezika v srednje šole sploh, ne samo v vojaške, kjer je deloma že vpeljan. Spoznali so svetovni pomen sibirskih železnice in rusko-azijskih prog sploh. Pomorska kupčija z azijskimi pokrajinami je izgubila velik del svojega prometa. Bogati zakladi Kitaja, Sibirije in Perzije se bodo v kratkem prevažali hitro in varno v naše krajine.

Nemčija je obrtna država, njeno blagostanje je torej odvisno od cene pridobitve surovin in hitrega razpečavanja svojih obrtnih izdelkov. Rusija je specialno poljedeljska država. Ruska Azija je polna bogatih prirodnih zakladov. Tu torej lahko Nemčija razpečava svoje obrtne izdelke in ceno oskrbi svoje potrebščine. Ker pa ni mogoče tesne kupčijske zveze, ako se naroda ne razumeta, zato hiti Nemčija prisvojiti si znanje ruskega jezika.

Poljedeljska država ni navezana na druge, a industrijalna gotovo. Kar pa velja za Nemčijo, to velja toliko bolj za Avstrijo.

Smešno bi bilo, slepo sanjariti o avstrijski vojaški slavi in moči, ter zatajevati rusko silo, ko jo vendar pripozna od nas dosti mogočnejša Nemčija. Sicer se je tudi pri nas začelo med vojaškimi krogi pripoznavati potrebo znanja ruščine, a še vse premalo. Kajti Avstrija je mnogo tesneje navezana na Rusijo, ko Velikonemška, ker jo vežejo ž njo skupni interesi na Balkanu.

S tako mogočno državo je treba ostati v trajno dobrem razmerju. Dobro sporazumljenje pa ni odvisno dandanes več samo od diplomatov, ampak tudi od narodov. Da se narodi dobro sporazumejo, treba je medsebojnega občevarjanja, medsebojnih koristi. — Le zavest, da je eden družemu neobhodno potreben, veže trajno in močnejše kakor vsaka diplomatska vez.

Občevarjanje med tujimi narodi ni mogoče, ako ni nikakega skupnega jezika, v katerem bi se sporazumevali. Naravno je, da se oni narod, ki je šibkejši, ki ima več koristi od drugega, nauči jezika mogočnejšega. Rusija in ruski narod sta gotovo močnejša od naše države, Avstriji imamo gotovo pri Rusiji več koristi iskati, ko Rusija pri nas. Naša država je prenehala biti poljedeljska, skoro jo že smemo imenovati obrtno. Iskati bi imeli iste koriste v Rusiji v mnogo večji meri, kakor — Nemčija.

Nemčija ima kolonije, Avstrija jih nima. Kje naj torej razpečava svoje obrtne izdelke? Balkan sam nima toliko modernih potreb, da bi zadostoval izvozu avstrijskih obrtnih izdelkov, a surovin ima prav malo. Naravno je torej, da si mora Avstrija opomoči le po tesnejši zvezi z Rusijo. Tam lahko razpečava za lep denar obrtne izdelke, ki so si pridobili že znano ime, tam se lahko zalaga s svojimi potrebščinami. Sibirskaja železnica je poleg Rusije za našo državo največjega pomena. Kdor pogleda na zemljevid, izprevidi takoj, da ima edino

naša država, naravno lego kot prevozna država za blago, ki se bo prepeljavalo iz vseh avstrijskih pokrajin po suhem na jug in zapad.

Tu bi si naša država lahko pridobila vsaj del svetovne trgovine, ki je za nas edini vir blagostanja. — Tega pa ni mogoče brez znanja ruskega jezika.

Potezajte se torej tudi avstrijski Nemci za ono, po čemer streme Vaši „bratje“ v „Velikonemški“, ki so Vam vedno prvi vzor. Sicer bo prepozno in vse bo prišlo požrešni Nemčiji v roke. Kar pa ima kdo v lasti, tega ne izpusti več tako rad.

Znanje ruskega jezika je torej za vsakega zavednega in izobraženega Avstrijca velike važnosti, koliko bolj pa še za avstrijskega Slovana. Ni si nam treba več vstvarjati skupnega slovanskega jezika, ako znamo „ruski“ — ga že imamo. Vseščno zbliževanje nam je tako omogočeno slovanska vzajemnost gotova.

V tujem nemškem jeziku se vsakemu Slovanu jezik bolj okorno giblje, ker ne prija načinu njegovega izraževanja, v nemščini ni mogoče pravo zbliževanje. V ruskem, v tem svetovnem slovanskem jeziku bi se lahko umeli, lažje izrazili svoja medsebojna nagnjenja in se zbližali, — ruščina bi postala obče slovanski jezik, žalostno pač, da nam sovražniki lahko oporekajo, da je sedaj nemščina skupni slovanski jezik. —

Slovenci smo mal narodič, stoletja smo bili brez samostojnosti, pod nemško oblastjo. Naša vzgoja je nemška. Naša inteligenca ima po duhu in obnašanju kolikor toliko nemški značaj, dasi gori za Slovane. Vzgjajala se je pač v nemškem jeziku, po nemških klasikih itd., po nemški metodi. Ona nima nikakih slovanskih običajev, ona sploh ne misli in ne govori v duhu slovanskem. Ostal jej je pač v srcu neki čut, neko hrepenenje po slovanskem, da pa vzbudi ta čut, da postane tudi po mišljenju slovanska, temu gotovo lahko največ pripomore znanje ruščine. V bogatih zakladih ruske literature bo zopet našla pristno slovansko mišljenje in življenje, pridobila si bo i njih slovanske posebnosti, slovanske ideje. — Na delo torej, slovanski in v prvi vrsti slovenski narodni zastopniki, ker gre ne samo za koristi Slovanov, za rešitev njihovih pravic, ampak tudi za procvit države naše sploh!

Podpirajte Vi, od naroda izvoljeni možje — to živo željo svojega naroda; ne spite, kajti tat je že v veži! —

V Ljubljani, 23. maja.

K položaju.

Včeraj popoldne se je sešel v Pragi izvrševalni odsek čeških državnih in deželnih poslancev, da se posvetuje o nadaljnji taktiki Mladočehov v parlamentu. Sklepi včerajšnjega shoda bodo nedvomno velikega, morda odločilnega pomena za nadaljnji razvoj položaja. Desničarske stranke pričakujejo jako skeptično poročilo o tem shodu. Malo verjetno je, da bi se Čehi odpovedali obstrukciji brez garancij, dasi je desnica v nevarnosti, da razpade. „Neue Freie Presse“ je leto in dan grozila desnici, da bo vlada drž. zbor razpustila in odredila nove volitve. Sedaj pa je ta liberalna starka naenkrat izpremenila svoje mnenje glede volitev in dokazuje z veliko vnamo, da bi bil razpust zbornice napaka, udarec po vodi, ki bi Čehov ne — streznil. Liberalni Nemci se pač boje, da bi izgubili z novimi volitvami več mandatov, katere bi jim pobrali nacionalci in klerikalci. — Dunajski dopisnik „Kraja“ poroča mnenje posl. dr. Fořta o položaju in vladnem načrtu jezikovnega zakona. Ta načrt je tudi kolikor se tiče Moravske monstrozen. Razmere v deželi so za Čehe, katerih je dve tretjini vsega prebivalstva, jako krivične. Fořt je dejal, da morejo skleniti Čehi spravo z Nemci le na temelju enakopravnosti. Za Claryjeve žalitve morajo dobiti Čehi zadoščenje ter se mora vladni jezikovni načrt izpremeniti temeljito. Končno je dejal Fořt, da se oni, ki menijo, da Čehi niso sposobni za daljšo, neumorno obstrukcijo, prav zelo motijo.

Gospodarstvo pl. Kallaya v Bosni.

Proračunski odsek avstrijske delegacije je dal pl. Kallayu kaj hitro absolutorij za njegovo „izvrstno“ upravo okupiranih dežel. Posl. Kozłowski ni mogel dovelj pre-

hvaliti „vzorne administracije“ Bosne in Hercegovine. Ako bi bile besede Kozłowskega resnične, bi moral biti narod v okupiranih deželah srečen kakor Izraelci, ko je padala mana. Toda resnica je docela drugačna. Položaj najemnikov je še vedno jako žalosten. Najemniki, „kmetje“, morajo plačevati posestnikom od žetve in pridelka $\frac{1}{3}$, včasih celo $\frac{1}{2}$. Bada je seveda zatagadelj velika. K temu pridejo še vladni davki, ki so se tekom enindvajsetih let popetorili. Vlada ni storila za naseljenje ničesar. Mesto da odhajajo kmetje iz Avstro-Ogrske preko morja, bi mogli ostati v Bosni in Hercegovini. Seveda bi jim morala vlada položaj olajšati s podelitvijo strojev, s posojili, z brezplačnim svetom. To bi dvignilo kmetijstvo in obrt, pa tudi pospešilo zvezo z avstrij. notranjimi deželami. Kallay siplje s svojim proračunom javnosti le peska v oči, kajti proračun je nepravilen, izdatki in dohodki so mnogo večji kakor priznava Kallay. Zaključnih računov pa sploh noče predložiti. Njegova uprava je sila draga in nepraktična. Velik del stroškov nakladajo deželi orožništvo in policija, zlasti pa Kallayevi športi, lastna reklama po inozemskih listih in razna nesrečna podjetja Kallayevih prijateljev. Samo ti izdatki znašajo tekom 15 let bajno do deset milijonov gld. Vzlic ogromnim rednim podporam dobi Kallay za 1901. še 7,300.200 K izredne podpore. In o takem gospodarstvu je možno govoriti hvalisjuče?

Lex Heinze razbita.

Prvi, ki je izprevidel, da je boj za lex Heinze postal nevaren obstanku parlamenta, je bil parlamentovi predsednik grof Ballestrem. Nepričakovano je sklical konvent senorjev ter predlagal, naj se v svrhu miru izpremeni lex Heinze tako, da se dastavi paragraf, v katerem je naglašeno, da so resnično umetniška dela od določb lex Heinze izvzeta. Naj se torej izvoli odsek, ki bo ta novi paragraf stiliziral. Poslanec Bebel je predlagal, naj se ves zakon razdeli na dva kosa; prvi del, ki se bavi le s prostitucijo, se more skleniti in odobriti takoj, drugi del, ki se tiče umetnosti, pa naj se odgodi za poznejšo obravnavo. Posl. Richter je predlagal, naj se postavi sploh vsa lex Heinze z dnevnega reda in se potem, brez paragrafov glede umetnosti, stavi kot iniciativni predlog iz srede zbornice. Zastopnik centruma, Gröber, ki se je poleg Roerena najbolj poganjal za lex Heinze, je bil jako nevoljen na Ballestrema, ki je iznenadil večino s svojim zakonu nevarnim predlogom. Skušal je stvar zavleči in izjavil, da se ne more nikakor izraziti, dokler ne vpraša svoje stranke. Posvetovanje se je nato za eno uro odgodelo. Ko so se zastopniki vseh strank zopet sešli, se je potezala večina za to, da se reši lex Heinze s tem, da se ji doda majhen paragraf, ki izvzema umetnine. Levica pa s tem ni bila zadovoljna, kajti izraz umetnina je neodločen in negotov, ter bi bil torej vedno sodnik tisti, ki bi izrekel sodbo nad umetniškimi deli, da si je za to nepoklican in navadno nesposoben. Levica se poteza za to, da se lex Heinze razbije na dva kosa, ter da se paragrafi glede umetnosti docela pokopljejo, ali vsaj naredo neškodljivi.

Vojna v Južni Afriki.

Poročilo angleških listov, da je polkovnik Mahon ujel vso bursko armado pri Mafekingju, menda ni resnično, kajti general Barton, ki je sporočil v London osvoboditev Mafekingja, ni omenil zajetja Burrov z nobeno besedo. Resnica bo, da so Buri, uvidevši, da se sovražnikovi premoči ne morejo ustavljati, sami zapustili mesto ter se umaknili Angležem proti vshodu. Tudi ni resnica, da so Angleži zasedli mesto Klerksdorp v Transvaalu, kajti i general Hunter i general Methuen sta od tega mesta vsaj še po 100 milj oddaljena. Roberts je menda prisiljen ostati dalje časa v Kroonstadu. Že deset dni je na tem mestu, a zveze z Bloemfonteinom še niso popravili. Tudi Buller je običal, tako da so dobili Buri zopet precej časa, da se za odpor organizujejo mirno in dobro. Ker se umikajo Buri na vseh toriščih hkratu, sodijo vojaški krogi, da se vrši to po skupnem določnem načrtu. Da bi Buri zapuščali Pretorijo, tudi ni potrjeno; poročila, ki dohajajo iz Laurenzo-Marquesa, pa so vedno jako nezanesljiva. Reuterjev bureau javlja, da se je vršil te dni v Pretoriji javen shod, na katerem se je posvetovalo, kako je braniti mesto, ki je itak dobro utrjeno. Izvolil se je odbor, ki bo poskrbel za varnost

ženski in otroci. „Times“ potrjuje, da ni resnica, da bi se bil Krüger obrnil do angleške vlade ali do kraljice s prošnjo za mir. Krüger ni brzojavil nikomur, in so vesti o tem izmišljene. Burska deputacija tudi v svobodoljubni državi Američanov ni dosegla nobenega uspeha. Niti predsednik Mac Kinley niti kak drug državnik ni hotel sprejeti deputacije, boječ se, da prekrši s tem nevtralnost. Senat pa je sklenil s 36 proti 21 glasovi, da se vstop v senatsko zbornico deputaciji zabrani. Buri so pač napravili napako, da so se vdeleževali shodov, ki so se potezali za mir, predno so se oglasili pri vladi za sprejem. Američanski narod je na strani Burrov, toda vlada noče iti v ogenj po kostanj.

Dopisi.

Iz Logatca, 20. maja. („Mica Kovačeva...“) Znani oštir Vencajzove oštarije na Glincah pri Ljubljani ter konjski mešetar je te dni nastopil v Logatcu v vlogi Mice Kovačeve. Peljal je s sabo 9 konj. Ker je bil kakor tudi živali potreben odpočitka in „futra“, zato se je ustavil v neki tukajšnji gostilni. Konji so hitro vtaknjeni v hlev. V gostilni našel je mešetar veselo družbo, kateri se je takoj pridružil. Med pogovorom pride na vrsto tudi Vencajzov „restavrant“ na Glincah. Ko se je mešetarja vprašalo, kako to, da je prevzel to krčmo, odrezal se je: „Saj sem se branil in dejal gospodu Vencajzu: jaz nisem zato jaz rad pijem, plešem, špilam in ženske imam rad“. — Saj ravno tacega pa nuncamo“, dejal je g. Vencajz; — kaj sem potem hotel“. — Pogovor sukal se je še o marsičem in pristna vipavska kapljica tekla je kaj gladko „Mici Kovačevi“ po grlu. Da se pa še nekoliko „zabeli“, pokliče eden izmed družbe tudi $\frac{1}{2}$ litra „pikolita“. Komu se ni boljša zdela ta božja kapljica kakor Mici Kovačevi — katera ni zadnjič imela v svoji zalogi na Glincah 6 buteljč te kapljice, ko so gospodje iz ljubljanske škofije ponje poslali. — Oštir, jako natančen, mož poštenjak, silil ga je, ker se je blizala policijska ura k počitku, a Mici Kovačevi to ni bilo po godu; zahtevala je še $\frac{1}{2}$ litra „pikolita“. — Vstreže se ji. — Tudi to gre gladko po grlu. — Pride račun. — Vsi so plačali svojo ceho, a Mica Kovačeva ni hotela nič dolžna biti, dasiravno ima še od prejšnjih obiskov te krčme „kljuko“. Grabila se je za lase, rotila se, da ni nič dolžna ter metala stotak ob tla. — Seveda pa naš liberalni krčmar, koncilijanten mož, ni reagiral, ampak Mico pogovarjal in prosil, naj gre k počitku v prvo nadstropje. — A Mica, zato, ker mu je bila dolžna, zagrozila mu je: „Le čakaj, le, v Ljubljani prideva vkup, tam ti bom že pokazal, znam tudi britvico nucat.“ Šla je iz krčme ter si na cesti pulila lase, tulila in rotila se. Po dolgem prigovarjanji spravilo se je vendar to Mico Kovačevo pod streho v posteljo. — Zjutraj predno je še kdo pri hiši vstal, vstala je „Mica Kovačeva“, šla v hlev, vpregla ter se odpeljala ne da bi bila plačala, ali vsaj rekla „z Bogom, pa zdravi ostanite.“ Torej je Mica Kovačeva zastonj „piva, futrava, spava in še hlapca za norca imeva“. No, g. Vencajz in njegova stranka zamorejo biti ponosni na takega „restavraterja“.

V Sarajevo!

(Dopis. — Konec.)

Odbor „Trebevičev“ pod vodstvom nadarjenih, omikanih in navdušenih domačih sinov. dra Mandića in gimn. kateheta Odića je nadalje sklenil, da mora imeti društvo vnanje znamenje, vidni simbol svoje ideje, s katerim bode moglo javno pokazati, da živi in da hoče živeti za hrvaško idejo, da si mora društvo osmiliti krasno zastavo.

Ker je imelo društvo brez tega mnogo denarnih žrtev, obrnilo se je v Zagreb za bratsko pomoč. Ko so rodoljubne zagrebške dame čule, za kaj se gre, rekle so velikodušno: „Me si štejemo v častno in patrijotično dolžnost, da Vam zastavo preiskrbimo.“ Društvo „Trebevič“ je to prepirajno veledušno ponudbo vsprejelo z veliko radostjo in hvaležnostjo. Zastava se je imela izročiti „Trebeviču“ že lani, pa pojavile so se bile nekatere notranje in vnanje ovire, katere so pa zdaj srečno

odstranjene. Glavna stvar pri tem je bila, da se omogoči vdeležitev in sodelovanje muhamedanskega življa, da se pridobe muhamedanci za narodno idejo. Krasna zastava, pod katero se bodo zbirali vsi Hrvati brez razlike vere in Slovenci v Sarajevu, se bode družtu slovensko predala in razvila 3. junija, t. j. Binkoštno nedeljo. Pred in po slovesnem činu bodo razne svečane in slobodne zabave itd., kakor je razvidno iz razposlanega vabila in programa. Vsa svečanost bode trajala tri dni.

Razun vseh hrvaških društev v Bosni in Hercegovini pridejo v prestolnico Bosne ponosne pevka in druga društva iz trojedine kraljevine, posebno iz Hrvatske in Slavonije. Prireditelj potovanja prevzela je zveza hrvaških pevskih društev v Zagrebu. 2. junija krene iz Zagreba poseben vlak v Brod. V Brodu sprejme vse goste poseben vlak — po potrebi dva — bosenske železnice. Voznina od Zagreba do Sarajeva bode stala kakih 5 kron. Takisto nazaj od Sarajeva do Zagreba. Prenočišča v Sarajevu bodo za vsacega, kdor bo hotel, brezplačna; a kdor bode želel plačati stanovanje, plačal bode prav malo.

Ni-li zdaj najlepša prilika, da prirede tudi Slovenci izlet v Sarajevo, t. j. da se pridružijo Hrvatom, kateri pridejo, da slavijo važen čin bosenskih Hrvatov in z njimi združenih sarajevskih Slovencev, da poveljajo svečanost, katere se veseli toliko bratskih src v Bosni in Hercegovini, da dajo duška čustvom, ki jih gojijo za krvne brate? Zdi se nam, da tako lepe prilike ne bode skoraj. Stori bode Slovenci, ako pridejo, svojo narodno dolžnost, seznanili se bodo z razmerami v Bosni in preživeli bodo par krasnih dnevov med brati Hrvati in sarajevskimi Slovenci ter utrdili bratsko vez med Slovenci in Hrvati. Posebno pa apelujemo na vsa slovenska pevka, kole-sarska, planinska in sokolska društva. Vsaj deputacije naj pošljejo, ako številneje udeležba ni mogoča. Tem pa naj se pridružijo posamezni rodoljubi, katere zagotavljamo, da jim ne bode žal za razmerno majhno denarno žrtev, katero bo izlet v Sarajevo zahteval.

Najbolje bi bilo, ko bi se Slovenci, kateri se bodo odločili za zanimivi obisk Bosne, pridružili Hrvatom v Zagrebu ter se odpeljali skupaj z njimi v Sarajevo. Z ozirom na Slovence, kateri bi vtegnili skupaj s Hrvati iz Zagreba odpotovati, se čas odhoda posebnega vlaka iz Zagreba v Brod še ni definitivno določil.

Kar bode potrebno, objavi se še. Direktna pojasnila daje dragovoljno zveza hrvaških pevskih društev v Zagrebu (predsednik: g. Milan Krešić, tajnik trgovačke i obrtniške komore v Zagrebu) ali pa odbor „Trebevičev“ v Sarajevu.

Vsi rodoljubni, Hrvatom prijazni listi slovenski prosijo se tem potom, naj storijo, kar jim je mogoče, da se čim več Slovencev udeleži sarajevske svečanosti.

Da se vidimo v — Sarajevu!

Sarajevski Slovenec.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 23. maja.

— Osebnost. Nadvojvoda Rajner je včeraj jutraj zapustil Notranjsko in se iz Cerknice naravnost odpeljal v Gorico. Dne 30. t. m. pride nadvojvoda Leopold Salvator z mnogimi častniki v Kočevje, kjer ostane dva dni in od koder pojde čez gore na Reko. — Okrajni komisar v Novem mestu, g. dr. Stadler pl. Wolfersgrün je poklican na službovanje v ministristvo. Kakor znano, je gosp. dr. Stadler so-rodnik ministra barona Calla.

— Volilni shod v Kranju prireditelj v soboto zvečer ob pol 9. uri gg. drž. posl. dr. Ferjančič in dež. posl. Šubic. Shod se bo vršil v gostilniških prostorih gosp. P. Mayrja.

— Čujte! Čujte! K. Štrekelj nas je počastil z odgovorom. Ta duševni velikan, kojega po sodbi „Slovenčev“ — razun barona Winklerja — na Slovenskem nikdo, v tujini pa vsako otroče pozna, osrečil nas je s temeljitim odgovorom. Smo jo že obljubili, blagoslovljeno svečo svetemu Jožefu na Ricmanjih, in dve kili naj je težka, da vsaj deloma odplačamo, kar so rosile graška nam nebesa! Imenuje nas — sopirno kuže, pravi, da nismo pri zdravi pameti, da smo ostudni zavijači in brezvestni ponarejevalci, da

smo siloviti Hrvatoman in rusoman, trdi, da bašemo logične klobase — na te naj K. Štrekelj vzame patent, — da se mu je braniti zoper smrad našega pamfleta, in dasmo se podvizali, nalajati celo vrsto neresnic. Konča pa g. K. Štrekelj takole: „Narod“ se boji, da mu bom njegovo kašo pihal! Prazen strah! Prav nič me ne mika tako delo; le naj si jo piše „Narod“ sam, in sam jo naj požlampa, če hoče, vrelo! Tista Tavčarjeva kaša se mi zdi namreč že mnogo let nevihtna: 1. Ker je Maruša Repulja izgubila v nji živček, 2. ker je premalo in še to žalstvo zabeljena, in 3. ker je preveč — prismojena! — Tako, zdaj ste ga čuli, Štreklja-Krpana! Odgovoril prav za prav ni ničesar, poprijel se je sicer nekaterih tiskovnih pomot — kar store navadno dijaki, kadar polemizujejo — ali v drugem psuje, zabavlja in rohni, da se človek začuden vpraša, kako je moglo kaj takega postati profesor na univerzi! Mi smo trdili, da je Štrekljevo pisarjenje o književnem našem jeziku, kojemu skušamo priboriti političnih pravic, skrajno nespametno, ker je tako prismojeno pisarjenje voda na mlin našim političnim nasprotnikom. Pri tem ostanemo, in naj blagi K. Štrekelj svoj trebuh še tako napihuje! Kar pa se tiče Tavčarjeve kaše, je Štreklju še nikdo vsiljeval ni; kar ta gospod rad „žlampa“, to nam je dobro znano. Časih se mu prilaga jed, v kojoj se je izgubila mrtva miš, in ne samo živček Maruše Repulje! Gospod Štrekelj je čisto na pravem mestu, sredi tiste furmanske, kaplanske tolpe, v koji ga opazujemo že nekaj let sem. In tam naj ostane, ta c. kr. univerzitetni profesor, ki ima, kakor vse kaže, dosti manj olike, kakor je ima zadnji — pedel! — Glede Miklošiča ga pa opozarjamo na le-tega javne govore, in na dejstvo, da je bil — sučite stvar tako, ali tako — po svojem mišljenju renegat. Za danes smo s Štrekljem pri kraju, kadar pa zopet kaj zapiše na korist „Deutsche Wacht“ ali „Tagespost“, pa ga zopet okrcamo — tega jezikoslovnega Zelena!

— Koblarjeve plonkarije. Prejeli smo naslednji dopis: Nič drugega ni odgovoril, kot napadell iznova, — kurat Koblar namreč, ko sem mu jasno dokazal, da je „svoj“ sestavek „Zemeljski potresi na Slovenskem“ prepisal iz Mitteisa. Zviija se sicer, češ, da je navel Mitteisa. Ali to je laž, taka laž kakoršne je jedino zmožen urednik takega lista, kakor je „Slov. List.“ Kurat Koblar je res v „svojem sestavku“ omenil kot vir dr. Mitteisa, ali le za dva stavka. (Glej: Izv. muz. dr. za K. l. 1895., str. 74. tretja vrstica.) Tam je napisano doslovno to-le: „L. 1800., v noči med 5. in 6. novembrom, se je občutil v Ljubljani precej močan streslaj, ki je prišel od zahoda. 36.“ In pod črto stoji: „37. Ueber Erdschütterungen in Krain. Von Dr. Heinr. Mitteis.“ Pod tem je takoj zopet drug „vir“, Carintia, nad tem zopet drug, namreč „Dimitz, Geschichte K. IV. 229.“ Vsakdo mi pritrdi, da Koblarjeva opombica, ki navaja Mitteisa kot vir, velja samo za ti dve vrsti, dasi je plonkal ves spis in ne samo dveh vrstic. Če Koblar kaj drugega trdi, potrjuje samo našo trditev o sebi samem. Seveda bi se sedaj rad g. Koblar skril za Mitteisa. Ali kar tako, gospod kurat, ne gre. Pač tudi Vi bi potrebovali „roke od takega otroka, ki je iz materinega telesa izrezan, in ki posušena na brinjevem ognji rokavnjače varuje, da se znajo nevidne narediti, kadar jim se najhuje godi.“ G. Koblar uganja resnično literarno rokavnjaštvo; tiste roke pa menda nima. Zdi se mi, da se je že pobral v Črni graben z namenom, da jo poišče. Morebiti jo pa dobi v muzeju? Za en del bi mu jo sicer privoščil, ker je katoliški duhovnik. Za drug del je pa prav, da je ne dobi. Naj le svet vidi, kakšen „pisavec“ je, in kako zna svoje „bravce“ vleči za nos. Pa bodimo resni: Nepobitna resnica je, da je Koblar „prekmetoval“ „Zemeljske potrese“. Tudi sam to priznava, samo da mu to nič ne pomaga pri oni prvi aferi. O tem tudi dovolj! Samo na nekaj bi še opozoril. Koblar je ravno tak kot tisti gorjanski pastir, ki je potem, ko ga je gospodar pošteno s palico naklestil, vzel drugo palico v roke ter jo „tepel“, češ: „Ti si me, ti si me!“ To Vam, g. Koblar, tudi dokažem. Jaz po božji in svoji milosti Just Verus, na vso nesrečo

na Goriškem bivajoč, sem Vas malo „pošegetal“, recte: malo pobožal po „nepoštenem“ Vašem telesu. In kaj ste naredil Vi? Šli ste in vzeli bat ter lopnili po nekom drugem. Jaz tistega, ki ste ga tako nedolžnega, kakor je, zavratno napadli, ne bom branil. Če se hoče sam, slobodno mu. Rečem samo: da mora tudi oni isto reči in potrditi, kar sem dejal jaz. Gosp. kuratu Koblarju pa tudi že lahko naročimo spomenik s prav primernim napisom. Jaz bi nasvetoval tegale: Tule počiva človek, ki je vlekel ves svet za nos in kopal drugim jamo, a padel sam vanjo. Konec. Neovrženo dejstvo je, da je g. Koblar imel Mitteisa pri „sestavljanju“ spisa: „Zemeljski potresi na Slovenskem“ za glavni vir, ali navel ga ni. To se mu je, kakor sem povedal že zadnjič, takoj tudi očitalo, ali g. Koblar je vedel: Kdor ima maslo na glavi, naj nikar ne hodi na solnce. In šel ni. Lepo ti hoje molčal. Morebiti bi tudi stvar ne prišla nikoli več na površje, ali, kdor izziva, dobi odgovor. G. Koblarja naj mirno gledamo, ko mrcvari naše literature ter jim v svojem nesramnem listu očita stvari, poleg vsega še neresnične, katerih bi ne priobčil noben, le količkaj pošten časopis. Če g. kurat ne bo miroval, pa bom nadaljeval svoje raziskovanje originalnosti gospoda Koblarja spisov. Gradiva imam že sedaj dovolj. Ni sicer posebno mikavno za slovensko javnost, da sliši take novosti, ali kdor izzivlja, dobi odgovor. Doba paševanja je vendar že davno minula. In gospod Koblar je najbrže poslednji. Drug se pač nihče ne bo drznil nastopiti te poti, saj bo imel v Koblarju prejasno pokazano, kam pride . . . Do svidenja, če bo treba! — Just Verus. — (NB. V zadnji podlistek z dne 17. maja se je urinilo več napak, katere je treba popraviti, namreč: „str. 96 — do 114“ mesto „66. — do 114“, potem: „dr. Mitteis l. 1862 za Dritter Jahresbericht“ mesto: „dr. M. l. 1882 itd.“)

— Iz katoliških kramarij. Iz „Trgovskega in obrtnega društva za Kranjsko“ smo izvedeli nekaj prav značilnih slučajev gospodarjenja v nekaterih katoliških konsumnih društvih. Razupita blejska „zadrega“ je izumila rafiniran način, da svoje blago prodaja neudom. Napravila je na Bohinjski Beli podružnico, ki jo je prevzel neki trgovec. Ta prodaja sedaj svedrcem na knjižico, neudom konsumnega društva pa prodaja tudi konsumsko blago in sicer po 2 vinarja dražje, da bi se tako prisilili, pristopiti zadruzi. Ali ni to — idilično? — Zadruga na Česnjici se bavi posebno s kupčijo s sodi. Nedavno tega je neki fant pripeljal v zadrugo precej blaga. To isto blago je bil že poprej neki trgovec zavrnil kot neporabno. V zadruzi so vse kupili kot škarto. Temu se ni čuditi. Klerikalci pravijo, da znajo tudi škarte v denar spravljati, in da jih obešajo industrijalni družbi na Savi, kar je pač grda nehvaležnost, če se pomisli, koliko njihovih izdelkov ta družba kupi. Zadruga je torej kupila tisto blago od neuda in mu za plačila namesto novcev dala moke, cikorije itd. Fantov stric pa s kupčijo ni bil zadovoljen in je zahteval blago nazaj. Toda, joj — bilo je že prav spretno pomešano med drugo blago! Pa reci kdo, da svedrci ne znajo.

— Tatvina v ižanskem konsumnem društvu? Poročajo nam: Čakali smo, da sporočita o zasačenem mežnarju v ižanskem konsumnem društvu kaj „Slovenec“ ali „Dihur“. Toda preverili smo se iznova, da pometata ta dva poštena lista samo pred — tujimi pragi, svojega pa puščata umazanega. Minolo nedeljo podoldne je bilo torej, ko je imel župnijski kandidat, nekdanji kapelan Janezek v ižanski farni cerkvi nauk. Ker konsumno društvo med službo božjo ne sme biti odprto, je konsumni prodajalec Jerančič prodajalnico zaprl, vzel ključce seboj in šel — v cerkev morda? — v bližnjo gostilno na poliček vina. Božja kazen pa ni izostala! Ko se je Jerančič malo pred izvršitvijo popoldanske božje službe vrnil v cerkvenišč, kjer je nastanil Mavring svoje konsumno društvo, je začel v prodajalnici sumljivi šum. Hitel je pri stranskih vratih, v katerih je tičal ključ, v prodajalnico in našel ondi cerkovnika, farovškega hlapca in pomočnika v konsumnem društvu Kramarja. Pripravil si je bil že nekaj sladkorja, fig in druge drobnjave, ko mu je Jerančič namero pokazil. Kramar se je izgovarjal, da je prišel po — oglja, a Jerančič mu ni verjel. Dr. Mauring je hotel to neljubo afero pri-

kriti, toda orožništvo je slučaj naznanilo. Podrobnosti spravi na dan sodnja preiskava, ki se je že začela. Takrat se pokaže, ali je Kramar res iskal po konsumnem društvu samó oglja in kaj je nameraval s pripravljenimi figami i. dr.

— Dirka kluba slovenskih biciklistov „Ljubljana“ se bo vršila, kakor smo že poročali, jutri dne 24. t. m. ob 3. uri popoldne. K dirki se je poleg domačih dirkačev prijavilo več najboljših hrvaških dirkačev. Ribnica in Kamnik pošljeta na dirko svoje najboljšje dirkače. Vstopnice k dirki in vsprede prodaja do jutri 2. ure popoldne g. Šešark v Šelenburgovih ulicah v trafiki, od 2. ure nadalje pa v dirkališki blagajni. Po dirki se zberó člani kluba in gostje v klubovi kolesarnici ter napravijo majhen izlet v okolico. Cilj izleta določi se na mestu, najbrže tako, da se ga tudi pešci lahko udeleže. Zvečer ob 8. uri je sestanek in razdelitev daril v „Narodnem domu“. K sestanku ima vsakdo pristop. Vstopnine ni. Priporočamo še, naj si vsak, kdor se hoče izogniti gnječi pred blagajnico na dirkališču, omisli vstopnico že jutri dopoldne.

— Jour-fixe slovenskega umetniškega društva bo — kakor vsako sredo — danes zvečer v „Nar. domu“. Na vspredu: predavanje, petje in glasba. Gostje dobrodošli!

— Državno podporo v znesku 500 kron je poljedelsko ministristvo dovolilo kmetijski podružnici v Zagorju na Pivki v svrhu naprave drevesnice.

— „Slavčeva“ veselica. Kegljanje na dobitke povodom velike ljudske slavnosti pevskega društva „Slavec“ na Koslerjevem vrtu vrši se na ondodnem keglišču v četrtek, dne 24. maja, v nedeljo, dne 27. maja, ter na binkoštno praznike, dne 3. in 4. junija t. l. vsakikrat od 9. ure zjutraj do 10. ure zvečer. Dobitki so: I. 20 kron, II. 12 kron, III. 10 kron, IV. 8 kron V. 6 kron za največ serij in VI. (šaljivo) za največkrat devet. Serija 3 lučajev 20 vin.

— Štrajk v Vevčah. Vodstvo vevške papirnice postopa s kruto brezobzirnostjo proti štrajkujočim delavcem. Tirjatve delavcev so sicer pretirane ali potom obravnav bi se gotovo doseglo porazumljenje. In vevška papirnica bi bila toliko bolj dolžna, pogajati se z delavci, kar je delavce dolgo let nevmiljeno zatirala. Manipulacije s kuverti à 1 kr., z bolniško blagajno, ki sedem let ni imela obč. zbora — kjer pa je bila drž. oblast? — in druge so bile pač take, da je štrajk gotovo razumljiv in bi bilo torej na mestu pogajanje z delavci in dobrototno njihovih zahtev. Toda ošabna vevška gospoda ni pri tem štrajku nič družega pokazala, kakor najskrajnejši napuh. Pač! Še nekaj je ta gospoda pokazala. Da ne zna samo delavcev zatirati, nego da jihzna tudi spravljati ob dober glas. Tovarna zastava, da se morajo delavci brezpogojno podvreči. Danes se delavci izplačujejo. Vsakemu se pravi, če se brezpogojno ne vrne na delo, da je stalno odpuščen. V varstvo uradništva je danes 120 mož vojaštva v Vevčah. Tovarna hoče najeti tujih delavcev, bržčas Nemcev s Štajerskega. To bo seveda prebivalstvo do skrajnosti razburilo in nihče ne more reči, kaj se v tem slučaju zgodi.

— Iz pevskega društva „Ljubljana“ odbora se nam piše: Glede na to, da prirede ravno v tem času tudi druga bratska društva svoje različne zabave in veselice, katerih jim je nemogoče preložiti, je tudi pevsko društvo „Ljubljana“ primorano svojo na dan 27. t. m. nameravano veselico v slučaju neugodnega vremena preložiti na Binkoštno nedeljo oziroma v slučaju neugodnega vremena v pondeljek 4. junija.

— Laški denar. Odkar so prišli rimski romarji domu, širi se v prometu vedno več laškega denarja, kateri je sicer našim kronam in našemu drobižu zelo podoben, v resnici pa manj vreden. Zato opozarjamo p. n. občinstvo na to, da pri menjavanju pazi, da dobi samo naš pravi denar, in da se obvaruje te dobrote romanja v Rim.

— Nova občina Slatina. Štajerski deželni zbor je lani sklenil razdeliti občino Slatinsko na dve, in sicer na kopališko in na kmetško. Slovenci so pričakovali, da cesar tega zakona ne odobri, saj je bil sklenjen samo iz nemškonskonalnih po-

litiških namenov ter stoji v nasprotju z dejanskostjo koristjo prebivalstva. Toda to pričakovanje se ni izpolnilo. Cesar je sklep štajerskega dež. zbora potrdil in tako je prišla sedaj nova občina na slovenski zemlji v nemške roke.

— **Izpred celjskega sodišča.** Te dni je bil pri celjskem porotnem sodišču krivim spoznan 60 let stari dinar Josip Veber, rojen v kamniškem okraju zaradi poskušnega zavratnega umora in obsojen na osem let težke ječe. Veber je na Savinjski gori živeči vdovi Mariji Drobez in njenima rodi teljema namešal arzenika v zrezance, da bi jih zastrupil in se potem polastil njih premakljivega premoženja. Na srečo ni nobeden imenovanih jedel veliko zrezancev in so vsi utekli smrti. Veber je priznal svojo krivdo in tudi namen poskušnega umora.

— **Značilno postopanje.** Te dni se bodo vršile v Pazinu volitve v občinski gospodarski odbor. Ta je že več let v laških rokah, in tudi letos se bodo Hrvatje le v jednom razredu udeležili volitev. Vodi bi moral te volitve pazinski župan dr. Kurelić, a vlada mu je vodstvo volitev odvzela, in je izročil posebnemu zastopniku, ki bo seveda, kakor je na Primorskem že navada, pristaš laške stranke. Opomniti je, da dr. Kurelić še nikdar nobenih volitev ni vodil, in je torej izključen vsak sum, da bi jih ne vodil nepristransko.

— **Poročil se je danes g. Oskar Dev,** sodni pristav na Brdu, z gđ. Antono Vičičevo iz Postojne. Čestitamo!

— **Iz Mengša se nam piše:** Mengšani uživamo i glede društvenega, kakor tudi političnega življenja prav idiličen mir. Kdaj slišite kaj o nas, g. urednik? Društva, imajoča nalogo negovati družabno življenje, trdovratno zatajujejo ta svoj namen. Pretekla nedelja nam je pa vendar prinesla malo premembo v našo vsakdanjo ednost. Domžalski Nemci priredili so namreč s svojim pevskim društvom „Andreas Hofer“ izlet v Mengeš. Ne bi zamerili tej peščici Nemcev, da se zabavajo in naslajajo ob „divnih“ glasovih svojih pevcev, da bi se držali pravih mej in ne bi provocirali mirnih ljudij. Neodpustno je tudi to, da je prišla celo naša domača godba poveljavat to nemško veselico. Če jih je kdo vabil, da naj še pridejo ter da jih bodo Mengšani vedno z odprtimi rokami vzprejeli, jim pa mi povemo, da je Mengeš zanje „ein fremdes Gebiet“, in da naj temu primerno v prihodnje tudi uravnajo svoje nastope. Ta izlet domžalskih Nemcev bo morda vendar enkrat predramil naša domača društva, da se bolje pobrigajo za društveno življenje, da ne bodo naši tržani hoteli ob nedeljah odpočiti se od napornega tedenskega dela, hodili poslušat nemško petje. K sklepu naj omenim še neko stvar, ki je postala v sobotih in v nedeljah po noči že pravcata nadloga za vsakega mirnega človeka ter naj opomnim poklicane faktorje, da se vendar že pobrigajo za odpravo te nadloge. Nekaterim ponočnim razgrajčem je postala že navada, da v omenjenih nočeh kričijo in razgrajajo, preteklo nedeljo so šli celo zvonit plat zvona ter s tem spravili speče v velik, dasi nepotreben strah, ker gorelo ni nikjer. Naj vendar naše županstvo stopi takim nemirnežem malo bolj na prste.

— **„Vranske Vile“,** vrtna veselica, katera se zadnjo nedeljo dne 20. t. m. zaradi slabega vremena ni mogla vršiti, se bo v nedeljo 10. junija t. l.

— **Iluzija čuvaja na Gradu.** Danes ponoči okoli polu 2. ure zagrmel je strel na Gradu, češ, da gori. Več članov gasilnega društva hitelo je v „Mestni dom“, da se popelje, a začudili so se, ko jim telefonira čuvaj z Grada, da ni ognja, ampak da je luna pokukala izza dolenskih hribov ter je v megli ali dimu čuvaju predstavila večji ogenj. Prešmentana luna! Ljubljancem seveda tudi pri ti priliki niso zatajile svoje nature in so že na vse zgodaj vedele povedati, da je gorelo v vevški tovarni, in da so užgali štrajkujoči delavci.

— **Ukradeno kolo.** Včeraj je prišel k puškarnju in trgovcu z bicikli g. J. Kaiserju v Šelenburgovih ulicah gospodsko oblečen človek, ki se je predstavil kot uradnik vevške papirnice Karol Gebauer in si izposodil kolo. S tem kolesom je odšel in se ni več vrnil. Mož je visoke postave in kach 28 let star. Imel je slamnik na glavi.

Poizvedbe so dognale, da v papirnici ni nobenega uradnika Gebauerja, kar le potrjuje sum, da je tujec s kolesom ušel. Kolo je sistema „Opel“ in vredno 200 K. Kdor bi tatú prišel na sled, naj izvoli obvestiti ljubljansko policijo.

— **Norec je ušel iz Studenca** in je včeraj zvečer hodil po mestu, držeč v roki kos železa. Povedati ni hotel kdo je, k sreči pa ga je spoznal neki policaj, ki je bil popred paznik na Studencu in ga je prijel. Spravili so ga nazaj v norišnico.

— **Nezgoda.** Franc Dolar, mizar na južnem kolodvoru, je skladal včeraj v skladišču klopi, ki se postavijo v vagone pri transportu vojakov. Pri delu se je prevrgel kup klopi na njega s tako silo, da mu je bila leva noga na treh krajih prelomljena. Prepeljali so ga v deželno bolnico.

— **Utež ukradel** je včeraj popoldne na Dolenčevem dvorišču v Wolfvovih ulicah cunjar Jožef M.

— **Brzjavni in telefonski promet meseca aprila 1900.** Na c. kr. brzajnih postajah tržaškega poštnege ravnateljstva bilo je meseca aprila 1900, in sicer na Primorskem oddanih 53.088 došlih 57.207, tranzitujočih 159.199, skupaj 269.494 brzajvk; od teh jih odpada na Trst sam: oddanih 33.587, došlih 36.373, tranzitujočih 147.085, skupaj 217.045 brzajvk; na Kranjskem oddanih 7470, došlih 9060, tranzitujočih 14.610, skupaj 31.140 brzajvk. Vinterurbanem telefonskem prometu bilo je v isti dobi: v Trstu 2007, v Opatiji 873, v Pulju 150 in v Ljubljani 210; pogovorov; v lokalnem prometu govorilo se je: v Trstu 255.000krat, v Pulju 6735krat, v Gorici 5280krat, v Opatiji 4598krat in v Ljubljani 14.200krat.

* **V Evropo po smrt.** Z Lloydovim parnikom je dospel predvčeršnjim v Trst iz Aleksandrije vikar Jaar kot spremljevalec nadškofa Coleazija Bonfiglija. Vikar je prenočil v vili „Soelurs Sions“ in zjutraj so ga našli mrtvega. Plin ga je zadušil. Ker je bil prvič v Evropi, ni poznal priprave plinove razsvetljave, zato je pač luč ugasnil a pustil petelila odprtega. Tako je našel smrt že prvo noč v Evropi.

* **Zverski čin vojakov.** „Karlovski Glasnik“ poroča: V nedeljo 13. t. m. ob 8. zvečer se je šetal neki karlovški gospod s svojo mlado gospo na promenadi okoli Karlovca. Na poti proti vojaški bolnišnici, sta ju srečala dva vojaka Jelačičevega polka ter začela najnesramnejše atakirati gospo. Soprog je hotel ženo braniti, a vojaka sta ga bila s pestmi in suvala z nogo. Videvši, da je preslab, je tekel gospod v novo vojašnico po stražo, a ondi so mu rekli — pač čudno! — naj gre na glavno stražo v drugo vojašnico. Gospod je tekel tudi tja in se vrnil s stražo, — žal, prepozno. Vojaka sta bila med tem gospo odnesla na travnike ter jo ondi posilila. Ta slučaj je zbudil silno razburjenost v vseh slojih. Gospe se ne upajo na promenado in vojakov se boji vsaka ženska že od daleč. Baj se krivca že dobili. Nedvomno zaslužita najostrejšo kazen. Naravnost neumevno pa je postopanje straže v novi vojašnici, ki bi bila gospo prav lahko rešila, a je poslala gospoda brez pomoči dalje.

* **Žena izdala moža.** 15. svečana t. l. so porotniki v Lvovu obsodili posestnika Vazila Maruscza na smrt na vislicah. L. 1898 spomladi sta bila v njegovem kraju umorjena in oropana zakonca Borowicz. Nihče ni vedel, kdo je to storil. Decembra 1899 pa je žena Maruscza izdala, da sta bila morilca in roparja njen mož in nečak umorjenec, Štefan Borowicz. Sodišče ju je dalo takoj zapreti. Borowicz je priznal vse in potrdil, da je govorila Marusczakova žena resnico. Marusczak pa se ni udal ter trdil, da žena hudobno laže. Dan pred porotno obravnavo se je Borowicz v ječi sam obesil, Marusczak pa je bil obsojen na vislice. Njegova žena je kot zaprisežena pričala izrekla najboljše. Njegova žena je kot zaprisežena pričala izrekla najboljše.

* **Nesreča na strelišču.** Iz Vratislave poročajo: Pri ostrem streljanju na vojaškem strelišču v Lamsdorfu pri Falkenbergu so zadele kroglice ondotnega župana in dva njegova otroka; dekla pa je ranjena.

* **Preganjanje kristjanov na Kitajskem.** Iz Pekina javljajo, da je začela verska sekta Bokserjev ljuto preganjati kristjane. Med Patingfujem in Pekinom so se vršili minole dni veliki izgredi proti kristjanom, katerim so Bokserji uničili ves ime-

tek ter so umorili 73 krščanskih mož, žen in otrok. Nekateri so sežgali žive. Katoliški misionarji javljajo, da je to najnovejša preganjanje kristjanov tekom let najhujše, in da ga menda vlada, če že ne podpira, pa vsaj — trpi.

* **35 vagonov se je razbilo** in 5 sprevodnikov ubilo na ruski progi Kašira-Mihajlov, ker je skočil vlak s tira. Vse osebe je bolj ali manj ranjeno. Škoda je velikanska.

* **Revolucija v Kolumbiji.** V republiki Kolumbija divjajo krvavi meščanski boji. Vstaši, okoli 2000 mož, so se hoteli polastiti vlade in mesta Kartagene. 13. t. m. so bili vstaši pred Kartageno tepeni ter so izgubili okoli 500 mož. Vendar se še niso udali. Boji se nadaljujejo. Vsa dežela je opustošena. Papirnat dolar ima danes le še vrednost 5 centov.

* **Francoski brzi poštni parnik „L'Aquitaine“** je dne 12. maja iz Havra odplul ter dospel dne 19. maja ponoči nepoškodovan v New York. Vožnja traja 7 dni 6 ur.

Književnost.

— **„Nova Reforma“,** ki izhaja v Krakovem, je prinesla v šte. 115. z dne 20. t. m. obširen članek o novejši slovenski literaturi ter obdeluje kratko vse najnovejše knjige, katere so izdali knjigotržci L. Schwentner, A. Gabršček in Bamberg. Dopisnik se bavi končno splošno z veseljem dejstvom, da naše slovstvo kljub težavam, katere mu dela klerikalizem, prav častno napreduje.

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj 23. maja. Cesar se vrne dne 1. junija na Dunaj.

Dunaj 23. maja. Uradna „Wien. Zeitung“ prijavlja ministrsko naredbo glede reforme neeraričnih pošt I. in II. razreda. Poštari postanejo definitivni uradniki. Reforma se nanaša tudi na žensko osebo.

Dunaj 23. maja. Poroča se, da je pogodba mej avstrijsko in mej ogrsko vlado glede oprostitve ogrskih papirjev od rentnega davka že perfektna in predložena cesarju v odobrenje.

Dunaj 23. maja. Cesar Viljem in nemški prestolonaslednik prideta 10. junija na Dunaj.

Budimpešta 23. maja. Finančni odsek avstrijske delegacije je včeraj popoldne imel sejo, v kateri je odobril poročilo markija Bacquehema o proračunu ministrstva zunanjih del. O proračunu vojnega ministrstva se je vnela daljša razprava, v kateri so nemški delegatje hvalili svojo miroljubnost, dočim sta Slama in Kozlowski grajala, da se prezirajo v armadi nemški jeziki.

Berolin 23. maja. Večina drž. zbora je glede lex Heinze sklenila kompromis in sicer v tem smislu, da odpadeta gledališki in umetniški paragraf. Zbornica je ostali del zakona ki je bil predložen kot iniciativni predlog posl. Hompescha sprejela brez premembe.

Pariz 23. maja. Včeraj se je sešla poslanska zbornica. Na interpelacijo posl. Gouzyja se je vnela velika razprava o vladni politiki. Zbornica je vladi izrekla zaupnico.

London 23. maja. Potrjuje se, da sta Krüger in Salisbury minuli teden brzjavno obravnavala radi miru, da pa oba obravnava niso imele uspeha, ker je Krüger odklonil zahtevo, naj se Buri brezpogojno udajo.

London 23. maja. Iz Kroonstada se poroča, da prodira angleška infanterija naglo proti severu. Jutri se prenese tudi glavni tabor.

Washington 23. maja. Burska deputacija je včeraj obiskala prezidenta Mac Kinleya. Sprejem je bil privaten. Mac Kinley je povedal, da se je že pred nekaj časom ponudil Angleški za posredovalca, da je pa Angleška njegovo posredovanje odklonila.

Slovenoi in Slovenke! Ne zabi-te družbe sv. Cirila in Metoda!

Poslano.*

Na mnoga vprašanja, kako stoji danes stvar z „Marijino bratovščino“, bodi p. n. členom naznanjeno, da je vodstvo „Marijine bratovščine“ prevzel gosp. Iv. Bonač. Te dni se je društveno imetje preneslo k njemu, kar je občinstvo kot dokaz, da je „Marijina bratovščina“ naposled vendar rešena gosp. Lahajnarja, z veseljem pozdravilo. Škoda, da bivši predsednik g. Lahajnar ni slišal, kaj so ljudje govorili. To bi bilo tožba!

Ker je potrebno, da se popolni odbor in na mesto odstopivših odbornikov volijo drugi, bo v nedeljo, dne 27. t. m., ob 10. uri popoldne shod v Virantovi gostilni. Ker odbor, preziraje svojo dolžnost, neče sklicati občnega zbora, zahteval ga bo ta shod s posebno resolucijo in se prosijo člani, da se shoda v obilnem številu vdeležijo. Toliko p. n. členom v tolažilo in pojasnilo.

Žal, da ni novi predsednik, kakor običajno, po časopisih razglasil, da je prevzel vodstvo, da bi člani vedeli, pri čem da so, kdo upravlja njih imetje itd.

Končno se naznanja, da je večina členov se dogovorila, da poravna čin grde maščevalnosti, ki se je zgodil s tem, da se je tisti napovedovalki, ki je v tožbeni zadevi g. Lahajnarja imela biti zaslišana kot priča, odpovedala služba in stanovanje, neki drugi stranki pa stanovanje v društveni hiši.

Večina členov „Marijine bratovščine.“

*) Za vsebno tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. (1022)

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Omizje trgovskih sotrudnikov pri „zlati ribi“ 20 K, nabranih zopet po ravnostem — vojaku nižje vrste — za njega imenitni solo.

Za fotografijo za amatérje. Priznana izborne fotografije salonske in popotne aparate, nove neprekošene momentne ročne aparate, kakor vse fotografije potrebščine ima A. MOLL, c. in kr. dvorni dobavitelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. Fotograficiha manufaktura, ustanovljena 1854. l. Na željo se pošlje veliki ilustrovani cenik brezplačno. b (11—1)

* **Lekarnarja Brady-ja kapljice za želodec,** prej znane tudi pod imenom Marijacejske kapljice za želodec, so vsled svojega preizkušnega, izbornega, vzbudilnega in okrepčevalnega vplivanja pri slabosti želodca in prebavnih težavah v vseh slojih prebivalstva čimdalje bolj priljubljene in se dobivajo v vseh lekarnah. Opozorjamo č. čitatelje, da pri naročilih pazijo na podobo znamke in podpisa, ki ga objavljamo v inseratnem delu lista, ker le tedaj so Marijacejske kapljice za želodec pristne.

Pri **Ervinu Burdyeh-u,** lekarju v **Škofji Loki** se dobiva (321—30)
ustna voda
z novim antiseptikom
katero je sestavil zobozdravnik **dr. Rado Frlan,** katera ohrani zobe zmirla zdrave in bele, ter zamori vsako gnjilobo.
Steklenica, zadoščajoča za eno leto, stane **2 kroni,** po pošti **2-05 kroni.**

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji sračni tlak 736-0 mm.

Maj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
22	9. zvečer	739-2	12-0° sl. svzhod	jasno		mm.
23	7. zjutraj	739-4	7-6° sl. vzhod	jasno		00
	2. popol.	737-7	19-8° sr. jug	jasno		

Srednja včerajšnja temperatura 13-6°, normala: 14-9°.

Dunajska borza

dne 23. maja 1900.

Skupni državni dolg v notah	97 K 65 h
Skupni državni dolg v srobru	97 K 25 h
Avstrijska zlata renta	115 „ 85 „
Avstrijska kronska renta 4%	96 „ 75 „
Ogrska zlata renta 4%	116 „ 85 „
Ogrska kronska renta 4%	91 „ 40 „
Avstro-ogrski bančni delnice	17 „ 75 „
Kreditne delnice	720 „ 55 „
London vista	242 „ 40 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118 „ 25 „
20 mark	23 „ 66 „
20 frankov	19 „ 26 „
Italijanski bankovci	90 „ 40 „
C. kr. cekini	11 „ 34 „

KÖPEL Preizkušeno zdravilščo za bolezen želodca, najhujših inflekcijah, trsladkoma bolezen (diabetes),

Prospekti se dobe pri ravnatelju žolčne kamene, Krasno prebajliške katarhe goltanov in na krhlu ito.

Zahvala.

Vsem onim, ki so za časa bolezni in ob smrti našega iskreno ljubljenega nepozabnega soproga, oziroma očeta, gospoda

Fraňa Mercina

učitelja

dejansko, ustno ali pisмено olajševali neizmerno bol ter nam izražali na kakršen drug način tolažečo sočutje in sožalje izrekamo najiskrenejšo zahvalo. Zahvaljujemo se pa še posebej za dično spremstvo k zadnjemu počitku prečastiti duhovščini, osobito preč. g. dekanu M. Erjavcu, ki je sam ob sebi prišel voditi žalni sprevod, dež. poslancu g. I. Božiču, c. kr. okr. šol. nadzorniku g. I. Thumi, mnogobrojno zbranemu učitelstvu in vipavskemu pevskeemu zboru na ganljivem v srce segajočem petju, darovalcem vencev, občinskemu zastopu Goškemu, zlasti g. županu L. Zgurju in drugim mnogobrojnimi spremljevalcem blagega pokojnika k poslednjemu počitku.

Na Gočah, dne 21. maja 1900.

(1038)

Žalujoči ostali.

Suho skladišče

ob cesti ležeče se takoj (1012-3)

odda v najem

v Igriških ulicah št. 10.

Črn lovski pes

z znamko „Kranj“ se je na postajah iz Kranja do Ljubljane izgubil.

Kdor vé zanj, naj naznani Josipu Krenner-ju v Kranju. (1049-1)

Spretno prodajalko

vsprejme takoj **M. Elsner**, trgovina z mešanim blagom v Litiji. (1036-1)

Mlad komi

manufakturst, v manjšem mestu želi službo spremeniti.

Ponudbe pod „E. K.“ na upravništvo „Slov. Naroda“. (1052)

Hiša z gostilno vred

se prodaja v Ljubljani.

Več se izve Krojaške ulice št. 6. (1042-1)

„Marijina bratovščina“ v Ljubljani razpisuje s tem službo

pogrebne napovedovalca.

Prošnje naj se vlagajo pri društvenem načelniku Iv. Bonaču, knjigovezu v Ljubljani najpozneje do 15. junija t. l.

Oziralo se bode le na oženjene prosilce, merj katerimi imajo prednost društveni člani.

V Ljubljani, 20. maja 1900.

(1046-1)

ODBOR.

Elegantno stanovanje

obstoječe iz 5 lepih velikih sob in z vsemi pripadajočimi prostori na Rimske cesti št. 10 v I. nadstropju se odda z mesečnim avgustom.

Ogleda se lahko vsak dan od 10. do 12. ure dopoldne. (1051-1)

Café-Restavrant Švicarija (Tivoli)

Jutri, v četrtek, dne 24. maja t. l.

zjutrajni koncert.

Izvajal godba c. in kr. pešpolka kralj Belgij-cov št. 27.

Vstopnina 10 kr. Otroci prosti.

Začetek ob 8 uri.

Za mnogobrojen obisk prosi z velespoštovanjem

Fric Novak restavrant.

(1034)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. maja 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga doz Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Isl, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. zjutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vire, Heb, Francove vire, Karlove vire, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m. popoldne obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vire, Heb, Francove vire, Karlove vire, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zvečer obojni vlak v Jesenice. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Obojni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 15 m. zjutraj obojni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Isla, Ausse, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 45 min. zjutraj obojni vlak iz Jesenice. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne obojni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer obojni vlak z Dunaja, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Obojni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (4)

(744-0)

Gospodarstveni upravitelj

samec, sprejme se takoj za grajščino. Zahteva se znanje slovenskega in nemškega jezika, izvežbanost in večletna praksa v živinoreji, poljedelstvu in vinogradništvu.

Kje? se izve pri upravništvu tega lista, kamor naj se pošiljajo tudi ponudbe. (1043-1)

Hôtel „Lloyd“.

Jutri, v četrtek, dne 24. maja 1900

vojaški

KONCERT

Začetek ob 1/8. uri zvečer.

Vstopnina prosta. (1045)

Koncert vrši se le pri ugodnem vremenu.

Nezaslišano! Čudovito!

240 komadov za samo gl. 1-95

1 elegantna ura s triletnim jamstvom in goldin-verižico, 1 čudovito eleganten nastavek za smodke z jantarem, 1 krasna kravatna igla s smilil-brilantom, 1 jako eleganten prstan z imit. biserom za gospode ali dame, 1/2 ducata platnenih žepnih robcev z barvanimi obročki, 1 praktični žepni tintnik z angleškim mehanizmom, 1 usnjati denarni močnjček, par finih nogovic, 1 jako elegantna damska broša najnovejše facone, 1 krasna garnitura, obstoječa iz manšetnih, zavratniških in naprsnih gumbov, 1 krasno toaletno zrcalo z etujem in finim česalom in še nad 200 komadov, ki so v hiši koristni in neobhodno potrebni.

Vsi ti krasni predmeti se dobivajo le še kratak čas. Nikdo naj torej ne zamudi prilike, ker je vsako slepatstvo popolnoma izključeno, ter se neugaajoče brez zadržka vzame nazaj.

Razpošilja po c. kr. poštne povzetju ali ako se pošlje denar naprej:

zaloga Ernst Buchbinder

Krakau L/M.

Poštno predalo št. 25.

Ako se naročita dva zavoja, se dobi jako fin žepni nož z dvema rezili kot darilo. (1011-2)

Staroslavno žvepleno kopališče na Hrvatskem

Varaždinske toplice

ob zagorski železnici (Zagreb-Čakovec).

Železniška postaja — pošta in brzojav.

Analiza po dvornem svetniku profesorju dr. Ludwigu l. 1894. 68° C vroč vrelce, žvepleno mahovje, nedosegljivo v svojem delovanju pri mišični skrnini in kostenini v členkih, boleznih v zgibih in otrpenju po vnetici in zlomljenju kosti, protinu, živčnih boleznih, boleznih v kolki itd., ženskih boleznih, poltnih in tajnih boleznih, kroničnih boleznih obistij, mernurnem kataru, škrofeljnih, angleški boleznih, kovnih diskrazijah, n. pr. zastrupljenju po živem srebru ali svincu itd.

Pitno zdravljenje pri boleznih v žrelu, na jabolku, prsih, jetrih, v želodcu in v črevih, pri zlati žili itd. itd.

Elektrika. — Masaža.

Zdravilišče z vsem komfortom, vodovod iz gorskih vrelcev, zdravljenje z mrzlo vodo z douche — in po Kneippu, celo leto odprto; sezona traja od 1. maja do 1. oktobra. Prekrasen velik park, lepi nasadi, lepi izleti. Stalna zdravniška godba, katero oskrbujejo člani orkestra zagrebske kr. opere. Plesne zabave, koncerti itd.

Na postaji Varaždinske toplice pričakuje sleherni dan omnibus goste. Tudi so na razpolago posebni vozovi in se je zaradi istih prej obrniti na oskrbnitvo kopališča.

Zdravniška pojasnila daje kopališki zdravnik doktor A. Longhino. — Prospekte in brošure razpošilja zastoj in poštne prosto

(746-6) oskrbnitvo kopališča.

Meblovani sobi

in sicer ena večja z razgledom na Vodnikov trg in ena manjša z razgledom v Študentovske ulice, obe s posebnim vhomom, se oddajata vsaka posebej s 1. junijem ali tudi takoj. — Več se izve v Študentovskih ulicah št. 2, II. nadstropje. (1048-1)

Kot prodajalka

v galanterijsko trgovino želi vstopiti izurjena gospodična, katera je že več let delovala v tej stroki.

Prijazne ponudbe se prosi pod „P.“ na upravništvo „Slov. Naroda“. (1032-2)

Kateri trgovec

mi more svojega ravnokar izučenega trgovskega pomočnika priporočati? Tudi se sprejme eventualno kaka izučena prodajalka.

Naslov pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. (1017-3)

Letovišče

blizu Kranja na Gorenjskem, podnebje planinsko, svež zrak, brez prahu, izvrstna studenčnica. Mnogo lepih, separiranih sob, saloni, vodovod, gorke kopeli. Hrana v hiši je dobra in po ceni. (1015-3)

Več se izve pri lastniku dr. Edvard Globočnik-u, okrož. zdravniku v Kranji.

Vajenec

(1026-2)

sprejme se takoj v prodajalno z mešanim blagom na deželi. Prednost imajo že nekoliko večji v trgovini, ali tisti, kateri so dovršili nekaj razredov srednjih šol.

Naslov pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Prodalo se bo

po dražbi dne 10. junija t. l. ob 11. uri predpoldne (1037-1)

poslopje

šolske občine na Ptujski gori z zemljiščem vred obstoječe iz sadnega vrta in 10 a velikega šolskega vrta. V tem se nahaja različno sadonosno drevje in grmičevje, 280 m braid z lepim trsom, greda za špargelj, po novi metodi nasajen.

Razgled je krasen, zrak svež in zdrav.

Štefan Koren načelnik.

V angleškem skladišču oblek

Ljubljana, vogal Sv. Petra in Resljeve ceste št. 3.

Ne povisane cene!

Največja izber oblek za gospode, dečke in otroke po čudovito nizkih tovarniških cenah.

Specijaliteta deške obleke za birmška darila.

Haute-noveauté v damski konfekciji.

Velika izber najnovejših pristno angleških in francoskih najmodnejših vrst blaga za naročila po meri, ki se najhitreje in najelegantneje izvršujejo na Dunaju. (1016-2)

Z velespoštovanjem

Oroslav Bernatović.

Trgovec z železnino

Andr. Druškoviča naslednik

Val. Golob

Mestni trg št. 10

založnik zveze avstr. c. kr. državnih uradnikov

priporoča svojo bogato zalogo hišne in kuhinjske opreme.

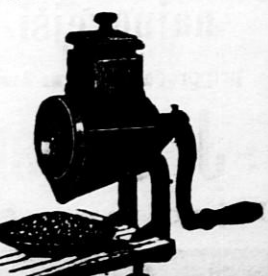
Zaloga

vseh za stavbe potrebnih predmetov, kakor tudi

Roman in Portland

22 cementa.

Zaloga nagrobnih križev.

Prej **J. Zor Alojzij Erjavac** Prej **J. Zor**

črevljarski mojster v Ljubljani, Cevljarske ulice 3.

Po večletni skušnji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuv. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in rujava obuvale, ter razne potrebščine za to obrt. 22

Mere se shranjujejo. — Vnaprj naročilom naj se pridene varost.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi priporoča

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17. 22

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileni blago, perilo, e s e s e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. s e s e s

Josip Oblak

umetni in galanterijski strugar Trubarjeve ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče stvari po najnižji ceni. Palice za okna od 50 kr. do 2 gl. 25 kr., kegljiske kroglice 12 cm debele 1 gl. 25 kr., 13 cm debele 1 gl. 60 kr., noge za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne cigarnike in zdravstvene pipe do najfinejše vrste.

Popravi la od kosti, roga, morskih pen, jantarja, lesa izvršuje po najnižji ceni. 22

Pekarija in slasčičarna

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21.

Podružnica: Vegove ulice št. 12.

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slasno pekarsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, prepečenec (Vanille-Zwiebak), kakor tudi

ržen kruh

hlebčki po 10, 15 in 25 kr.

V slasčičarnici postrezam z najfinejšim naslednim pecivom in s finimi pristnimi likerji ter z Vermouth-vinom. Posebno opozarjam na fine indijanske krofe in zavitke s smetano napolnjene. 22

Elegantna soba

v Špitalskih ulicah št. 7, III. nadstropje,
se odda s 1. junijem t. l.
Poizve se istotam. (1033-2)

Kavarna „Pri slonu“.

Vsak dan sveži (1040-1)

sladoled in ledna kava.

Javna zahvala.

Tvrška S. Juhasz, zavod za stroje in tehniške predmete v Gradcu, prevzela je vsled naročila zadruge za zgradbo vodovoda v Stariloki dobavljajoce cevij in vseh pritisklin, ter in stalacijo cele, s hišnimi vpeljavami vred 5000 metrov dolge proge Starološkega vodovoda in je to napravo v smislu dogovora po vsem vzorno in brez pogrška izvršila. Ker je sedaj več tednov trajajoča skupna navedenega vodovodu dokazala, da ni vzroka dvomiti, da bi po tvrdki **S. Juhasz** napravljeni vodovod tudi glede trajnosti pogojem ne zadoščal, čuti se podpisani načelnik zadruge vezanim, zahvaliti se tvrdki **S. Juhasz v Gradcu** v imenu Staroločanov, za med občevarjem izkazano izvanredno prijaznost in pogojem po vsem vstrezajočo, vzorno in izvrstno izvršitev naročene naprave, ter jej izrekati javnim potom polno pohvalo. (1041)

V Stariloki, dne 22. maja 1900.

Karol vitez Strahl

c. kr. deželni nadsvetnik v pok. in grajščak.

Proti posnemanju zavarovano z varstveno znamko.

Želodčna sol

Vsi

birski botri in botrice

naj si ogledajo moja izložna okna v novi trgovini ur, zlatnine in srebrnine

na Starem trgu št. 16

kjer dobé solidne, lepe, močne

ure

mного ceneje nego povsod z enoletnim jamstvom.

Srebrna remontoarka za gospode od gld. 5.60

Zlata " " " " " 5.60

Niklasta " " " " " 14.50

naprej. — K tem primerne

zlate, srebrne in double-verižice.

— Zlate prstane, zlate, srebrne in

double-uhane, broše, kolijé-verižice

s križci, srčki itd. itd.

Vse mnogo ceneje nego povsod pri (1028-2)

Rudolfu Weber-ju

urarju, Stari trg št. 16.

Poštna naročila se izvrše s prvo pošto.

JULIJA SCHAUMANN-a

deželnega lekarnarja v Stockerau-u.

Več let preizkušeno dijetetično sredstvo za pospeševanje prebave. Odstrani takoj nepotrebno želodčno kislino. Neprekosljivo za ureditev in vzdrževanje dobre prebave. (2040-6)

Dobiva se v vseh renomiranih lekarnah avstro-ogrške države. Cena škatli 75 kr. Pošilja se po poštne povzetju pri naročitvi najmanj 2 škatljic.

Glavna zaloga: Dež. lekarna Julija Schaumann-a v Stockerau-u.

V hiši št. 6 Židovske ulice odda se za avgustov rok

prodajalnica

kakor tudi pripadajoče

stanovanje

v I. nadstropju takoj.

Pismena vprašanja naj se dpošljejo pod naslovom: **Fran Jonke v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 31.** (1035-1)

Iznajditeljem!

Patenti

na dobre iznajdbe

se brez stroškov

za izumitelja v tu- in inozemstvu proti udeležbi (1000-2)

oskrbujejo

in v korist spravljajo.

Ponudbe z navajanjem podrobnosti pod „Patent 1000“ odpravlja ekspedicija anone **M. Dukas naslednik, Dunaj, I./I.**

Št. 7321.

Služba vrtnarja in hišnika v gluhonemnici v Ljubljani.

Za vrtnarja in hišnika v gluhonemnici v Ljubljani, in zlasti tudi za strežbo pri centralni kurjavi, se išče izučen vrtnar, neomadeževan in telesno krepak, ki je vešč slovenskega ali kaknega drugega slovanskega in v zadnjem primeru tudi nemškega jezika.

Mesečna plača znaša 80 K. Postranski užitki so prosto stanovanje, kurjava in vrtno sočivje.

Prosvitci za to službo naj svoje prošnje, ki morajo biti opremljene z rojstnim listom, navrstvenim in zdravniškim izpričevalom in z dokazom, da so izučeni vrtnarji, vložé

do 15. julija 1900

pri c. kr. deželni vladi v Ljubljani.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko v Ljubljani

dne 13. maja 1900.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote **daleč nadkriljajoči** dobroti; kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno**.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

(2210-25)

Dunaj, I., Maximilianstrasse 8.

Prostovoljna prodaja.

Vsled sklepa odbora upnikov se bode

trgovska zaloga in oprava iz konkurzne mase tvrdke **Ferd. Bilina & Kasch** v Ljubljani in gostilniška oprava iz konkurzne mase **Ferdinanda Biline** iz Ljubljane v celoti prostovoljno prodala.

Pismene ponudbe naj se blagovolijo doposlati **do 31. maja 1900** upravitelju **dr. Albinu Suyer-ju, advokatu v Ljubljani.** (1023-3)

Vincenc Čamernik

kamnoseški mojster

v Ljubljani, Slomšekove ulice št. 17 (nasproti mestne elektrarne).

Izborna zaloga grobnih spomenikov

iz različnih marmorjev, granitov in sijenitov.

Naprava kompletnih rodbinskih rakev

tu in na deželi.

(1014-2)

Raznovrstna v to stroko spadajoča popravila.

Stavbena dela.

Priznana solidna in točna postrežba.

Brata Eberl

leta 1842.

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. 22 južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev na drobno in na debelo.

Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

— Zaloga —

vsakovrstnih čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štečlinnega mazila za hrastove podo, karbolinaža itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „**Rapidol**“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji po najnižjih cenah. Blekile in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno. 22 Vnanja naročila se točno izvrše.

Perilo za gospode

najboljše blago in najnovejše

kravate

prodaja

22

Alozij Persché

Pred škofijo, poleg mestne hiše.

Anton Presker

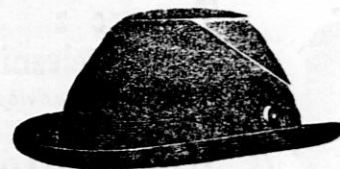
krojač

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, 22 jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

Klobuke

najnovejši fačone

priporoča po nizki ceni

J. S. Benedikt

22

Ljubljana, Stari trg.

Pod Trančo št. 2.

22 Veliko zalogo

Najnižje cene.

klobukov

priporoča

J. Soklič.

Najnižje cene.

Pod Trančo št. 2.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice šte. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovni naj se vzorec vposlati.

22

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

22

Postrežba točna. — Cene nizke.

Avzugst Repič, sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice šte. 16 (v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

22

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Svilnato blago

največja izber in najnovejše črno in barvasto, za cele obleke in bluze

priporoča

22

Alojzij Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

22

Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvršne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo v celoti njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštne prosti.

Ign. Fasching-a vdove

22

ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 6 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpreprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršijo.

The Premier Cycle Co. Ltd.

COVENTRY (Anglija), HEB (Češko), DUNAJ VII.

Dvocevna kolesa **HELICAL** Prosto leteča kolesa

PREMIER-KOLESA

Motorna kolesa Prva znamka. Transportna kolesa

(839-5)

Zastopnik: **Fr. Čuden**, trgovina s kolesi v Ljubljani.

Kopališče in Kneippovo zdravilišče

Kamnik na Kranjskem via Ljubljana.

V neposredni bližini mesta Kamnik. (Železniška postaja, poštni in brzojavni urad) v podnožju 2660 metrov visokih Kamniških planin ležeče; krasni sprehodi in smrekovi gozdi; elegantno zdraviliško poslopje z velikimi verandami, plavalni basin, pokrito šetališče, prostor za lawn-tenis, ribarski in lovski sport. Stanovanja za rodbine so po ceni v zdraviliškem poslopju in v 4 vilah, ki so vse zvezane po nasadih zdraviliškega parka. Vestno individualno zdravljenje v vodozdravnem zavodu pod vodstvom znanega dunajskega zdravnika dr. Wackenteiterja, ki deluje že več let v kamniškem kopališču, a je letos v družbi z izvežbanim restavratorem, gosp. Friedlom prevzel zdravilišče Kamnik na Kranjskem v lastno režijo. — Skupna cena za zdravljenje, stanovanje in hrano okoli 3 gld. na dan.

Prospekte pošilja brezplačno administracija.

(843-4)

Akcijska zavarovalnica za življenje in rente.

Allianz

Oddelek za zavarovanje naroda Dunaj I. Hoher Markt 9.

Generalni zastop za Štajersko in Koroško

Gradec, Ballhausgasse 1.

Po poročilu c. kr. „Wiener Zeitung“ od dne 12. junija 1898 doletela je „Allianz“ velika čast, da si je Nj. Veličanstvo cesar plastično-grafični objekt ogledal in o posebnem uspehu „Allianze“ v zadevi zavarovanja naroda kakor o rapidnem napredovanju družbe Najvišje priznanje izrekel ter imenoval zavarovanje naroda posebno važno podvzetje.

Polno vplačani akcijski kapital **1.000.000 kron.**

Rezerva premij dne 31. decembra 1899 **2.933.054.88 kron.**

L. 1899 se je na podlagi 1225 smrtnih slučajev izplačalo 378.992.22 kron. Od l. 1890—1900 se je izplačalo 2.714.425.24 kron.

Tedenska premija od 10 vinarjev više.

Neizpremenljiva premija. — Plačevanja v dokladah niso dovoljena. — Stroške za zdravniško preiskovanje, vse pristojbine kolekov in pobotnice za premije plača družba.

V slučajih smrti se zavarovana svota takoj in polno izplača, če je šest mesecev preteklo od časa zdravniškega preiskovanja.

Če je zavarovani v svojem ali izven svojega delokroga ponesrečil ter umrl, tedaj ni to samo na sebi vzrok, da bi zavod ne plačal zavarovane svote.

Če je zavarovanje trajalo cela tri leta, se izplača v slučaju samomora cela zavarovana svota.

Če tri leta minejo, mogoče je dobiti posojilo z 5% obresti

Po treh letih dobe se, ako se premije ne plačujejo nadalje, police brez premij.

Če je policar radi neplačanja premije svojo veljavo izgubil, mogoče je, da se zopet v teku jednega leta obveljavi, ako je zavarovanec popolnoma zdrav.

Zavarovanje dosmrtno in na doživetje. — Zavarovanje mladostnih osob. — Zavarovanje otrok. (747-7)

Glavni zastop za Kranjsko: v Ljubljani, Stari trg št. 28.

Zastopniki se iščejo za vse kraje na Kranjskem in na svoje ponudbe pošljejo gorenji agentura.

Obrtno naznanilo.

Čast mi je p. n. občinstvu uljudno naznanjati, da sem urarsko trgovino, ki obstoja že nad 40 let pod trdko

Edvard Kottek (Mestni trg št. 13)

s 1. majem t. l. odstopila prodajnim potom svojemu večletnemu poslovođu gospodu **Josipu Eberle.**

Zahvaljujoč se za meni izkazano zaupanje prosim, da se isto ohrani tudi mojemu nasledniku ter bilježim

Vilj. Rudholzerja vdova.

Pridruževaje se gorenjemu naznanilu, dovoljujem si obvestiti, da sem že mnogo let pod trdko

Edvard Kottek (Mestni trg št. 13)

od gospe **V. Rudholzerja vdove** izvrševano urarsko obrt kupnim potom pridobil ter bodem isto vodil nadalje pod trdko

Josip Eberle (Kottekov naslednik).

Priporočam častitemu občinstvu svojo bogato in zbrano zalogo **zlatih, srebrnih, ula in jeklenih žepnih ur, kakor tudi stenskih ur raznih vrst,** dalje so

primerna birmanska darila

v bogati in izvršni izberbi najceneje v zalogi.

Tudi popravljam vse v mojo stroko spadajoče poprave hitro in ceno.

Zagotavljam pošteno postrežbo, prosim za mnogobrojen poset in bilježim z velespoštovanjem

Josip Eberle.

(988-3)

Najceneja in najsolidnejša trdka za nabavo koles (bicikljev) kakor tudi vseh kolesarskih potrebščin.

Cene od 80 gld. in više.

Najznamenitejša kolesa kakor:

J. Puch

Meteor

Peugeot

Monarch

Seidel

Naumann

A. U. Right

ter razni drugi sistemi.

(588-15)

Centri poštne prosti. Mehanična delavnica.

A. Putrich

Ljubljana, Dunajska cesta.

Francoska Peugeot kolesa po 140 do 230 g.

V najem se oddajo

prostori gostilne „pri Virantu“

v Ljubljani.

V poslopu kranjske hranilnice v Ljubljani hišna šte. 2 na sv. Jakoba trgu (Virant) se nahajajoči prostori gostilne „pri Virantu“, namreč 3 gostilniške sobe, 9 sob za tujce, 1 stanovalna soba, večji hlevi, obširne kleti, kakor tudi k hiši pristojeci veliki vrt z verando in kegljiščem, daje se v najem proti dosedanji letni najemščini K 2500, v katerem znesku je zapopadana tudi odškodnina za porabljenje inventarja, bodisi po dogovoru

takoj, s 1. avgustom

ali pa 1018-2)

s 1. novembrom t. l.

Ponudbe sprejme kranjska hranilnica ali pa oskrbništvu navedenega poslopja.

Kranjska hranilnica v Ljubljani

dne 16. majnika.

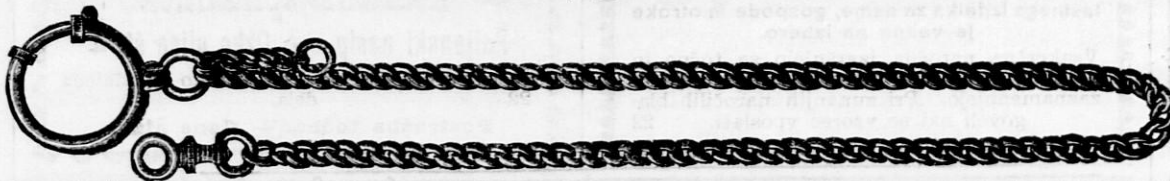
Najnižje cene!

Birmska darila!

Najnižje cene!

Priporočam se vsem
gg. botrom in botr-
cam, katere uljudno
vabim na veliko in
bogato izbero solid-
nega in cenega blaga.

Zlate in srebrne verižice, uhani, zapestnice, vratne verižice, srčki, obeski, prstani.

(123-38)

Za obilen obisk se pri-
poročam s spoštovanjem

Fran Čuden

urar, trgovina z zlat-
nino in srebrnino
v Ljubljani, Glavni trg.

Oskar Dev

c. kr. sodni pristav

Antonija Dev rojena **Vičič**

— poročena. —

(1050)

Ardo

Postojna

v mesecu majniku 1900.

Svetovno znana

PEUGEOT-kolesa.

Samo novi 1900 modeli.

Jedini zastopnik:

(534-11)

VIKTOR BOHINEC, Ljubljana.

NB. V moji odsotnosti posreduje gospod Fran Čuden v Ljubljani.

**Zaradi popolne opustitve zaloge manufakturnega blaga
na Sv. Petra nasipu št. 2**

bode

(1007-2)

od srede, 23. maja, začnši do nepreklicno konca julija t. l.

velika razprodaja.

Ker se bode mnogo predmetov opustilo popolnoma, razprodajali se bodo po neverjetno nizkih cenah. Oddalo se bode:

Dobro blago, ki se da prati, že od 10 kr. meter in više,	
" " za gospode " " 60 kr. " " "	
fino angl. blago za gospode " " gld. 2.— " " "	
lepe preproge " " 13 kr. " " "	
" posteljne predloge " " 13 kr. " " "	
dober podšivni forladine " " 6 kr. " " "	
dobre srajce za gospe " " 35 kr. " " "	
lepe svilnate odeje " " gld. 2.60 " " "	
" garniture za postelje " " gld. 3.50 " " "	

Srajce za gospode in kravate se bodo po čudovito nizkih cenah popolnoma razprodajale. Ker bode najbrž samo malo časa možno imeti večjo izbero, zato naj p. n. odjemniki svoje potrebščine prej ko mogoče nabaviti blagovole.

Z velespoštovanjem

Konrad Schumi & C. „Pri novi tovarni“.

Dunajska cesta 6. LJUBLJANA. Sv. Petra nasip 2.

Oddelek za sukno firme

Kastner & Öhler v Gradcu

ima največji sortiment

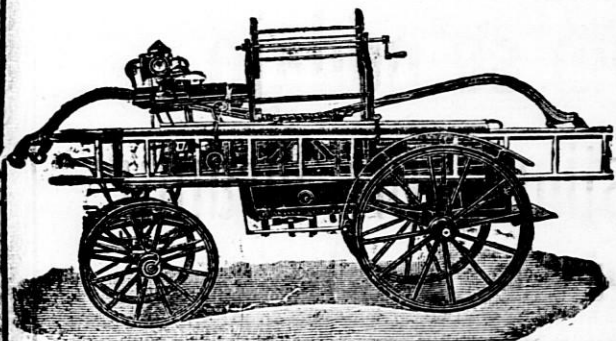
(426-24)

pristno štajerskega lodna

Priznana najboljši izdelki iz zajamčeno čiste ovčje volne.
Modno blago; črno in modro blago za obleke za gospode.
Vzorci franko.

Prva slovanska

c. kr. priv. tovarna ognjegasnega orodja

kakor: brizgalnic najnovejše
konstrukcije, s sesalno in tla-
čilno odprtino na obeh straneh
ter s patentom proti zmrzlini,
parnih strojev, cevij, čelad
in pasov, kmetijskih strojev
in peronospera brizgalnic itd.

R. A. Smekal

Czech-Moravsko Smichov-Praga
podružnica v Zagrebu

priporoča slavnim ognjegasnim društvom, kmetijskim podružnicam ter zasebnikom svojo bogato zalogo. — Cene brez konkurence. — Ugodnosti izvanredne dovoljene. — Uzorci in ceniki brezplačno. — Ustmeni pogovori na zahtevo. — Pošiljkatve franko na vsak kolodvor.

Z velespoštovanjem

(391-17)

Podružnica **R. A. SMEKAL** v Zagrebu.

Naznanilo.

(901-6)

**Zarad preselitve trgovine
se razprodaja**

od ponedeljka 7. maja 1900. l. naprej

pri J. Grobelniku

LJUBLJANA Glavni trg 20 LJUBLJANA

vse manufakturno blago

po zares čudovito znižanih cenah.

Ugodna prilika za cenen nakup
blaga za damske obleke vseh vrst,
suknenega blaga za obleke za go-
spode in za dečke; belega blaga,
šifonov, kotonov in cefirov, zagri-
njal, preprog, garnitur itd. itd.

Nihče naj ne zamudi ugodne prilike.

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne
uradniške uniforme

In poverjeni zalagatelj ces. kr. unif.
blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za
izdelovanje civilnih oblek in nepre-
močljivih havelokov po najnovejši fa-
coni in najpovoljnejših cenah. Angle-
ško, francosko in tuzemsko robo ima
na skladišču.

Gospodom uradnikom se pripo-
roča za izdelovanje vsakovrstnih uni-
form ter preskrbuje vse zraven spa-
dajoče predmete, kakor: sablje, meče,
klobuke itd., gospodom c. kr. justič-
nim uradnikom pa za izdelavanje

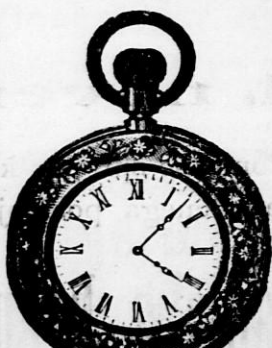
talarjev in baretov. 21

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

— urar —

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo naj-
večjo zalogo vseh
vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz
tule, jekla in nikla,
kakor tudi stenskih
ur, budlik in salon-
skih ur, vse samo
dobro do najfinjše
kvalitete po nizkih
cenah.

Novosti
v žepnih in sten-
skih urah so vedno
v zalogi. 21

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo

**vsakovrstnih očal, lov-
skih in potnih daljno-
gledov, kakor tudi vseh
optičnih predmetov.**

Zaloga fotografičnih aparatov.

Vsa v to stroko spadajoča popravila
in vnanja naročila točno in ceno.

21

• Vzorci na zahtevanje poštine prosto. •

S tem uljudno naznanjam slav.
p. n. občinstvu, da je moja trgovina
s suknom založena z najnovejšim
blagom

za spomladno in

poletno sezono.

Imam tudi največjo zalogo Krenner-
jevega blaga iz Škofje loke, domac
izdelek najboljše vrste.

Priporočam se slav. p. n. občin-
stvu za mnogobrojen obisk
z velespoštovanjem

21

Hugo Ihl.

Suknenih ostankov vedno veliko v zalogi.